

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

SLAM POETRY V ČESKÉM KONTEXTU

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Veronika Vojáčková

Specializace v pedagogice: Český jazyk se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: doc. PhDr. Milan Hrdlička, CSc.

Plzeň 2022

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracovala samostatně pouze s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni 29. června 2022

.....
vlastnoruční podpis

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala doc. PhDr. Milanu Hrdličkovi, CSc. za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování této bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	3
1 TEORETICKÁ ČÁST	5
1.1 SLAM POETRY	5
1.1.1 <i>Historie slam poetry</i>	5
1.1.2 <i>Vznik slam poetry</i>	6
1.1.3 <i>Pravidla a charakteristika slam poetry</i>	7
1.1.3.1 Pravidla slam poetry	8
1.1.3.2 Charakteristika slam poetry	10
1.1.3.2.1 Definice slam poetry	10
1.1.3.2.2 Role účastníků ve slam poetry	12
1.2 SLAM POETRY V ČESKÉ REPUBLICE	13
1.2.1 <i>Historie slam poetry v České republice</i>	13
1.2.2 <i>Osobnosti české slamové scény</i>	14
1.2.2.1 Bohdan Bláhovec	14
1.2.2.2 Metoděj Constantine	15
1.2.2.3 Anatol Svahilec	15
1.2.2.4 Barbora	16
1.2.2.5 Dr. Filipitch	16
1.2.2.6 Ondřej Hrabal	17
1.2.2.7 Rimmer	17
1.2.2.8 Tukan	17
1.2.3 <i>Přínos slam poetry v obecnějších kulturních a společenských souvislostech</i> ..	18
1.3 JAZYK SLAM POETRY	19
1.3.1 <i>Zvuková stránka textů slam poetry</i>	19
1.3.1.1 Hláskosloví v textech slam poetry	20
1.3.2 <i>Grafická stránka textů slam poetry</i>	21
1.3.3 <i>Mluvnická stránka textů slam poetry</i>	21
1.3.3.1 Morfologická stránka textů slam poetry	21
1.3.3.1.1 Odchyly od spisovného tvarosloví v textech slam poetry	22
1.3.3.2 Syntaktická stránka textů slam poetry	23
1.3.4 <i>Lexikální stránka textů slam poetry</i>	24
1.3.4.1 Básnická pojmenování v textech slam poetry	25
2 PRAKTICKÁ ČÁST	27
2.1 PŘEDMĚT VÝZKUMU	27
2.1.1 <i>Cíle výzkumu</i>	27
2.1.2 <i>Výzkumné otázky</i>	27
2.1.3 <i>Kritéria pro výběr textů k analýze</i>	28
2.1.4 <i>Materiálová východiska</i>	28
2.2 ANALÝZA JEDNOTLIVÝCH DĚL AUTORŮ FILIPA KORYTY A ROBERTA NETUKY	29
2.2.1 <i>Analýza jednotlivých děl autora Filipa Koryty</i>	29
2.2.1.1 Analýza textu (Ne)viditelná muka trhu	29
2.2.1.2 Analýza textu Slam pro tebe	31
2.2.1.3 Analýza textu Žiju blbě	32
2.2.1.4 Analýza textu 8. března 2017	34
2.2.1.5 Analýza textu Osobní strážce aneb Stopařův průvodce tvojí galaxií (feat. Whitney Houston)	37

2.2.2	<i>Analýza jednotlivých děl autora Roberta Netuky</i>	39
2.2.2.1	Analýza textu Sen o demokracii? dobrá myšlenka ale myšlenka pouhá... Vláda Lukašenka - dlouhá tuze dlouhá	39
2.2.2.2	Analýza textu Zloděj volá okradl mě zloděj nechte mě bejt aneb Netanjahu na tahu	41
2.2.2.3	Analýza textu Když	44
2.2.2.4	Reklamaslam	46
2.2.2.5	Analýza textu Sluníčka	48
2.2.3	<i>Shrnující komparace tvorby autorů Filipa Koryty a Roberta Netuky</i>	50
ZÁVĚR		53
RESUMÉ		55
SEZNAM LITERATURY		56
PŘÍLOHY		I

ÚVOD

V předkládané bakalářské práci se věnujeme problematice nového literárně-performativního žánru slam poetry. Slam poetry ovšem především označuje soutěž, v níž převážně mladí lidé vystupují se svou autorskou tvorbou před diváky, z nichž je náhodně vybrána porota. Zakladatelem tohoto žánru je americký básník *Marc Kelly Smith*. V roce 2003 se slam poetry dostala i do České republiky, kde se postupem času stala fenoménem. Slam poetry se stala večerní zábavou mnoha lidí a v současné době stále roste na popularitě.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, a to část teoretickou a část praktickou. V teoretické části je první kapitola zaměřena na charakteristiku tohoto žánru z různých hledisek. Věnujeme se historii jeho vzniku, který má své kořeny ve Spojených státech, jeho pravidlům, bez nichž by soutěže nemohly plynule probíhat a rovněž se snažíme slam poetry popsat prostřednictvím akademických i laických definic. To, co slam poetry rovněž charakterizuje, jsou i role účastníků, jež zastávají různé osoby, které se podílejí na průběhu soutěže. Proto i jim je v práci věnována pozornost.

V druhé kapitole se věnujeme problematice slam poetry v České republice. Sledujeme její historii a následný vývoj. Popisujeme rysy, jež jsou dominantní právě na české scéně, ovšem v ostatních zemích se s nimi neseťkáváme. Kapitoly jsou věnovány českým slamovým osobnostem a jejich krátkým charakteristikám. V neposlední řadě se zabýváme i přínosem slam poetry v obecnějších kulturních a společenských souvislostech.

Poslední kapitola teoretické části je rovněž teoretickým východiskem pro část praktickou. Pozornost proto zaměřujeme na jazykové aspekty textů slam poetry. Na díla pohlížíme ze všech jazykových rovin. Jedná se pak konkrétně o rovinu zvukovou, grafickou, mluvnickou a lexikální. V jednotlivých rovinách se pak zaměřujeme primárně na ty aspekty, jež jsou stylisticky příznakové, a tvoří tak specifický jazyk slam poetry obecně.

Předmětem výzkumu a tématem praktické části je jazyková analýza pěti textů slamového tvůrce *Filipa Koryty* a pěti textů slamového autora *Roberta Netuky*. Tvorba obou autorů je následně podrobena vzájemné komparaci. Texty byly vybrány na základě úspěšnosti u publika, jedná se tedy o ta nejpopulárnější díla. Kritériem pro výběr těchto dvou konkrétních autorů byla rovněž jejich popularita, jedná se totiž o dva z nejznámějších českých slamerů. Dalším kritériem byl ovšem i jejich specifický způsob tvorby a funkce

jednotlivých děl. Zatímco *Korytovy* texty jsou publikované, *Netukovy* texty slouží jako pouhé předlohy mluvených projevů.

Cílem práce je přiblížit čtenáři problematiku slam poetry, jakožto soutěže v preformování autorských básní. Na základě analýz jednotlivých textů chceme demonstrovat teoretické poznatky, jež odkazují na různorodost jazykových prostředků, které se v textech vyskytují. Většina performerů na poli slam poetry je osobitá, což samozřejmě souvisí i s jejich užitým jazykem, nelze proto předpokládat nic jiného, než že téměř každý slamer má svůj vlastní jazyk. Dalším cílem je nalézt takové jazykové funkční prostředky, jež bychom mohli považovat za charakteristické pro jazyk slam poetry.

Ačkoli se tématu slam poetry věnuje již mnoho bakalářských i diplomových prací, jedná se stále o nový žánr, o kterém se pojednává primárně v různých člancích a rozhovorech s jeho tvůrci. V bakalářské práci proto pracujeme primárně s elektronickými informačními zdroji. Teoretické poznatky jsme získali i prostřednictvím rozhovoru s *Filipem Korytou*.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 SLAM POETRY

Slam poetry je podle názoru některých literátů jediný člověku známý způsob, jak přimět mladé lidi k tomu, aby měli rádi poezii. Je to poezie vyjadřující autorův osobní příběh, problémy, či strasti, se kterými se potýká, jež je obvykle vyjádřena velmi expresivním a emotivním způsobem. Velmi silná, upřímná a dojemná. „*Poezie, které se daří v kultuře nečtenářů*” (Urban Dictionary, 1999).

Slam poetry jakožto specifický literární žánr se dostala do povědomí především díky soutěži, jejímž zakladatelem je americký stavební dělník *Marc Kelly Smith*. Básníci vystupují, buďto sami nebo v týmech, se svou autorskou tvorbou bez doprovodu hudby, bez rekvizit či kostýmů před publikem, z něhož je náhodně vybrána porota. Diváci hodnotí jak obsah a styl básní, tak i samotný způsob básnickovy performance (Academy of American Poets, 2004).

Slam poetry se v posledních letech stala nejen večerní zábavou mnoha lidí, kteří soutěže navštěvují pravidelně, ale získává si i stále nové a nové diváky.

1.1.1 HISTORIE SLAM POETRY

To, že má kultura mluveného slova a poezie dlouhou tradici, je nesporné. V průběhu lidských dějin hrála zásadní roli v otázce zachování a oslavy všech aspektů lidského stavu. Každá kultura disponovala básníky a orálními historiky, kteří byli svědky nejrůznějších lidských zkušeností a již tyto příběhy o intrikách, putování, víře, touze, tragédii nebo prosté radosti z lidské existence předávali ústní formou dál (Smith, Kraynak, 2009).

Znaky dnešní slam poetry bychom mohli pozorovat například už v dobách pravěkých lidí, kdy se lovci u ohně chlubil tím, jak se jim podařilo ulovit mamuta a snažili se již ve svých vyprávěních akcentovat příběhovou složku (Piussi, 2009).

Ve starověkém Řecku se v místních knihovnách k různým příležitostem za hudebního doprovodu přednášely texty, které byly specifické jak svým příběhem, tak rytmičkou. Vzhledem k tomu, že byla valná většina tamní populace stále negramotná, bylo mluvené slovo takřka jediným médiem pro komunikaci (Doods, 2000).

Středověk s sebou přinesl slavné soutěže v chlubení, urážení a předvádění se. V těchto soutěžích byl velmi dominantní aspekt soutěživosti a cíl zisku společenského uznání na úkor druhého, což se v jisté míře může objevovat i v dnešních soutěžích slam poetry (Piussi, 2009).

Za předchůdce slam poetry jako takové bychom mohli považovat americké umělecké a literární hnutí 50. let – *generaci beatníků*. *Beatníci* se svou tvorbou stavěli proti tradičnímu pojetí literatury, bořili konvence a otevírali tabuizovaná témata, jako například téma sexuality nebo drog. Svou poezií se snažili vybudovat vztah se čtenářem, začali proto své texty recitovat veřejně v různých barech, kavárnách či galeriích, často za doprovodu jazzové hudby. *Kvílení*, slavná báseň *Allena Ginsberga*, byla autorem v roce 1955 recitována veřejně dokonce ještě předtím, než ji publikoval knižně. Poezie této generace se vyznačovala osobitou expresivitou a obsahovou neotřelostí, odkláněla se od upjatosti soudobé poezie a s ní spojené společenské smetánky. Poezie se dostala k nižším vrstvám společnosti, a nabyla tak znovu formy veřejné komunikace, jak tomu bylo v dřívějších dobách, kdy psanému slovu dominovalo slovo mluvené (Preckwitz, 2002).

Paralelu s dnešní slam poetry nacházíme právě v netradičním experimentálním pojetí poezie, ve veřejném přednášení textů a ve výběru kontroverzních témat.

1.1.2 VZNIK SLAM POETRY

K dnešní podobě slam poetry významně přispěl samotný zakladatel tohoto literárního žánru – *Marc Kelly Smith*. Vznik slam poetry proto datujeme do osmdesátých let dvacátého století a za její kolébku označujeme Chicago ve Spojených státech amerických. Americký stavební dělník se poezii věnoval od svých devatenácti let. Silně nesouhlasil s její soudobou podobou, shledával ji příliš formální, nudnou, suchou a falešnou. Snažil se proto tento stav změnit. Poezie podle něj neměla být přednášena bez interakce s recipienty, ale naopak chtěl lidem dát prostor se k dílům vyjádřit. Recitaci vsedě chtěl proto vyměnit za živý jevištní přednes, čímž zdůraznil fakt, že poezie by především měla být tvořena od lidí lidem (Woods, 2008).

Na základě těchto myšlenek se od listopadu roku 1984 v chicagském klubu *Get Me High Jazz Club* začala pravidelně v pondělí večer scházet skupina básníků, od roku 1985 známá jako *Chicago Poetry Ensemble*, která si svými autentickými výstupy za jazzového doprovodu podmanila publikum natolik, že zapříčinila vznik prvních soutěží ve slam poetry (Smith, Kraynak, 2009).

Z historicky první takové soutěže se diváci i účastníci mohli těšit dvacátého července roku 1986 v chicagském klubu *Green Mill Jazz Club* u příležitosti exhibice slam poetry dnešního formátu s názvem *The Uptown Poetry Slam*. Ta si svou tradici udržela v tamním klubu dodnes. Na tomto místě byl poprvé použit termín *poetry slam*. Vznikl spojením slov *poetry*, česky poezie, a *slam*, což bychom mohli přeložit jako praštit, prásknout, bouchnout. Soutěž byla specifická určenými pravidly a možnostmi diváků jednotlivé básně hodnotit. K následným pravidelným exhibicím byly zvány osobnosti z celých Spojených států a svůj um za mikrofonem měli příležitost ukázat i začínající či méně známí tvůrci. *Smithovým* záměrem bylo připomenout všem na podiu i sobě samému, že jsou si všichni rovni (Smith, Kraynak, 2009). Za mikrofonem se střídali převážně tvůrci stavějící se proti zaběhlým literárním normám, jedinci etnicky odlišní a outsideri, pro které byl tzv. *Open Mic* jedinou příležitostí, kdy mohli své texty přednášet na veřejnosti (Somers-Willett, 2009). Samotný *Smith* považoval sebe samého za „*outsidera, jenž má co říct*” (Eleveld, 2003, s. 2).

Smithovým záměrem bylo přivést poezii zpět k lidem, byl poháněn přesvědčením, že bude-li poezie předávána umně a s vášní, přiláká diváky ze všech oblastí života (Smith, Kraynak, 2009). A měl pravdu. Slam poetry velmi rychle získala na oblibě, přilákala zájem médií a rozšířila se do celých Spojených států. Už v roce 1900, tedy čtyři roky po první slamové exhibici, se v San Franciscu uskutečnilo vůbec první mistrovství ve slam poetry (Aptowicz, 2008).

Od tohoto okamžiku se o slam poetry postupně začíná dozvídat celý svět. Šíří se především do Evropy, od roku 2003 si slam poetry tvoří svou tradici i v České republice, kterou přejala od našich německých sousedů, k nimž se dostala již o rok dříve. V současnosti zaujímá kultura slam poetry své místo takřka ve všech zemích Evropské unie (Eleveld, 2003).

1.1.3 PRAVIDLA A CHARAKTERISTIKA SLAM POETRY

Dřív než vymezíme pravidla, průběh a charakteristické rysy slam poetry, považujeme za nezbytné vymezit několik základních pojmů, jež jsou s tímto tématem úzce spjaty a jejichž znalost slouží k lepší orientaci v celé problematice:

- a) *slam poetry*: druh poezie, specifický literární žánr, v němž se mísí prvky poezie, divadla, performativity a narativity (Poetry Foundation, 2021);

- b) *poetry slam*: soutěžní básnické představení, při němž vybraní diváci svým bodováním jednotlivých performerů určují vítěze (Poetry Foundation, 2021);
- c) *slam*: autorská báseň určená k přednesu před diváky, v kontextu užíváno i jako synonymum k pojmům *slam poetry* a *poetry slam*;
- d) *slamovat*: přednes autorského textu před diváky;
- e) *slamer*: tvůrce autorských textů, s nimiž vystupuje v rámci soutěží ve slam poetry (Urban Dictionary, 1999).

Pojmy *slam poetry* a *poetry slam* bývají často zaměňovány. Za správné označení z angličtiny považujeme *poetry slam*, jehož pojetí se ale příliš neliší od klasického autorského čtení. Texty jsou často předčítány přímo z listu, přičemž takřka jediným rozdílem je fakt, že vystoupení jsou hodnocena diváky. V České republice je ustálen termín *slam poetry*. Toto označení vzniklo omylem, jehož se dopustil *Martin Pluháček*, jež na prvním ročníku soutěže u nás obě slova prohodil, a vytvořil tak jakýsi český unikát, jenž byl podpořen dalším „omylem“ *Bohdana Bláhovce*, českého performerera, který s dojmem, že „o tom to je,“ k výše zmíněné příležitosti svůj vůbec první výstup improvizoval. To upoutalo pozornost dalších slamerů, kteří poté při svých vystoupeních začali rovněž improvizovat. Tento druh vystoupení, vedle výstupů s předem napsanými a natrénovanými texty, je oproti předčítání z listu, které se vyskytuje pouze ojediněle, pro českou slamovou scénu typický a v jiných zemích nezastoupený (Čopjaková, 2011).

Vzhledem k tomu, že se ale jedná o synonyma, která jsou zaměňována i v zahraničních odborných pracích, budeme v bakalářské práci pro označení exhibic využívat obou termínů.

1.1.3.1 PRAVIDLA SLAM POETRY

Každá soutěž má z důvodu svého plynulého průběhu vymezena vlastní pravidla a podobně je tomu i v případě slam poetry. Samotný zakladatel těchto soutěží, *Marc Kelly Smith*, definoval několik základních principů, na nichž je založena i soudobá americká verze oficiálních pravidel, *The Official Rules of National Poetry Slam Competition*, z níž vycházejí i tvůrci předpisů v ostatních zemích, kde se soutěže konají. Pro českou slamovou scénu byla organizátorem *Mistrovství České republiky ve slam poetry DETOUR PRODUCTIONS, z.s.* vypracována *Pravidla soutěže Mistrovství ČR ve slam poetry*, jejichž striktní dodržování je vyžadováno především při kvalifikačních a finálových kolech této

soutěže a která jsou závazná pro všechny vystupující. Ostatní poetry slamy jsou většinou na pravidlech z tohoto dokumentu rovněž založeny, ovšem s tím rozdílem, že případné porušení některých z nich, především časového limitu jednotlivých vystoupení, nebývá žádným způsobem sankcionováno (DETOUR PRODUCTIONS, z.s., 2018).

Třemi základními slamovými pravidly jsou:

- 1) *Pravidlo autorské tvorby*: soutěžícímu náleží povinnost vystupovat jedine se svými autorskými texty, jimiž rozumíme texty, které sám vytvořil.
- 2) *Pravidlo tří minut*: soutěžící je povinen přednést svou tvorbu v časovém limitu, zpravidla do tří minut. Po překročení limitu bývá penalizován strhnutím několika bodů či diskvalifikován, a to v závislosti na svém prohrěšku.
- 3) *Pravidlo rekvizit*: soutěžícímu je zakázáno používat rekvizit, tedy jakéhokoliv předmětu, jehož je soutěžícím při výstupu využíváno. Mezi rekvizity samozřejmě nepočítáme podium, mikrofon, oblečení a list papíru s textem, neslouží-li k jinému než jejich běžnému účelu (DETOUR PRODUCTIONS, z.s., 2018).

Pravidlem tří minut chtěl *Marc Kelly Smith* slam poetry oprostít od příliš dlouhých výstupů básníků pochybné estetické hodnoty, kteří nebrali ohled na diváky, již jejich textům naslouchali, a bránili tak dalším vystupujícím, čekajícím v řadě, v šanci uspět, neboť soustředěnost publika se s každým takovým výstupem snižovala.

V otázce rekvizit upozorňuje na fakt, že by do poetry slamů přinášeli aspekt nesouměřitelnosti. Představíme-li si, že jeden básník vystoupí s desetičlenným orchestrem a druhý sólově, máme před sebou dvě úplně odlišná vystoupení, která nelze porovnávat (Smith, Kraynak, 2004). Cílem *Pravidla rekvizit* je rovněž snaha o to, aby recipienti věnovali svou pozornost mluvenému slovu, nikoliv předmětům (Somers-Willett, 2009).

S rekvizitami úzce souvisí i další soutěžní pravidlo, jímž je *Pravidlo kostýmů*: soutěžící nesmí vystupovat v žádném kostýmu. Kostýmem je rozuměno oblečení, které není vystupujícímu přirozené, vymyká se definici běžného oblečení, a to především souvisí-li jakkoliv s přednášeným textem.

Následující pravidla slouží především k plynulému průběhu soutěže a zabezpečují organizační záležitosti.

Jednotliví soutěžící vystupují ve dvou kolech se dvěma autorskými texty, v každém kole po jednom výstupu. Pořadí, v jakém soutěžící vystupují, je určeno losem, který je proveden veřejně těsně před začátkem samotné soutěže; v druhém kole soutěžící vystupují v opačném pořadí.

Organizátor soutěže určuje před začátkem počet porotců. Počet porotců bývá zpravidla deset a je po zbytek akce neměnný. Porotci jednotlivé výstupy hodnotí na stupnici od nula do deseti bodů, a to tím způsobem, že příslušnou číslici zdvihají po výzvě moderátora nad hlavu. Součet bodů všech porotců udělených po jednotlivých výstupech představuje počet bodů, které soutěžící v jednotlivých kolech získává. Porota se po prvním kole mění, výstupy v druhém kole hodnotí jiní diváci. Celkový získaný počet bodů, tedy součet bodů z prvního a druhého kola, určuje vítěze. Vítězem se stává soutěžící s nejvyšším počtem získaných bodů.

Dosáhnou-li dva či více soutěžících s nejvyšším počtem bodů stejného výsledku, o vítězi rozhoduje tzv. „*battle*,” tedy třetí kolo soutěže, na němž participují pouze tito soutěžící (DETOUR PRODUCTIONS, z.s., 2018).

1.1.3.2 CHARAKTERISTIKA SLAM POETRY

Slam poetry charakterizují jak akademické či laické definice, tak především role, které jsou při poetry slamech zastoupeny a bez nichž by něco jako slam poetry nemohlo existovat. V následujících kapitolách této bakalářské práce se budeme věnovat obojímu.

1.1.3.2.1 DEFINICE SLAM POETRY

Pokusíme-li se slam poetry charakterizovat prostřednictvím akademických definic, nedostaneme se příliš daleko. Takové definice jsou těžko dohledatelné, ale uvedme alespoň některé z nich. Slam poetry je pak definována jako:

„*Soutěž ve čtení nebo přednesu poezie, využívající vyřazovacích kol*” (Lexico.com, 2021).

„*Soutěž v mluvené poezii*” (THE FREE DICTIONARY, 2021) či

„*Soutěžní rýmování uskutečněné na jevišti před diváky*” (DUDEN, 2007).

K charakteristice jsou mnohem příhodnější laické definice, poněvadž každý, kdo se slam poetry jakýmkoliv způsobem zabývá, ať už poetry slamy organizuje, tvoří, nebo je jejím divákem, ji subjektivně vnímá trochu jinak a klade důraz na něco jiného.

Samotný autor tohoto hnutí říká, že:

„jde o předvedení literární poezie na scéně. Spojuje se v ní umění psát poezii s dovedností vystupovat na jevišti, tato básnická performance má blízko k herectví a vůbec ke všem dramatickým formám” (Novinky.cz, 2003).

Dalšími alternativními definicemi by mohly být tyto:

„Slam poetry je druh soutěžní poezie, kde lidé čtou své básně bez rekvizit, kostýmů a hudby” (Power poetry, 2021).

„Performativní poezie, kombinace poezie a divadla, soutěž v recitaci básniček, poezie okamžiku, poezie vs. show” (Slampoetry, 2003).

Tvůrci poetry slamů vnímají slam poetry následovně:

„Slam poetry je možnost, jak vrátit poezii tam, kam patří - na stadiony” (Český rozhlas Vltava, 1997).

„Slam poetry je vášně, špinavá sestra poezie i dýně” (Český rozhlas Vltava, 1997).

„Je směs stand up humoru, filosofie, performativy, emocí, ale především poezie” (Reflex.cz, 2001).

„Stát se textem!” (Slampoetry, 2003).

A stejně tak, jako si slam poetry pro svůj obsah vybírá kontroverzní témata, setkává se i s kontroverzními názory na sebe samu:

„Slameři si myslí, že jejich poezie nabude na síle, pokud ji pouze vykřiknou, což je upřímně bolestivé poslouchat, velmi se snaží, ale nemají ponětí, co dělají” (Urban Dictionary, 1999).

„Špatná poezie od negramotných hipsterů. Všichni vystoupí na pódium a křičí na vás o sociální nespravedlnosti” (Urban Dictionary, 1999).

„Smyslem poetry slamů je křičet své bláboly hlasitěji než předchozí soutěžící a zároveň uvádět své přátele do mozkové extáze že vrháte staccato shluky nesmyslných vnitřních rýmů bez uvážení a respektu k formě odrážející tematický obsah” (Urban Dictionary, 1999).

„Veřejné shromáždění, na kterém si liberálové bez talentu navzájem tleskají verbálnímu mumlání jakéhokoliv nesmyslného blábolu, přičemž věří, že se jedná o poezii.

Prakticky jakákoliv myšlenka, kterou dokáže zakvákat do mikrofonu a přitom předstírat hlubokou upřímnost” (Urban Dictionary, 1999).

Vzhledem k výše uvedenému je patrné, že je slam poetry obecně vnímána různě. Každý si v ní nachází či nenachází to své a vnímá ji s ohledem na své předešlé životní zkušenosti. Osobně slam poetry vnímáme velmi pozitivně. Nacházíme v ní stále něco nového, neotřelého, vždy nás něčím překvapí, nikdy nevíme, co od ní čekat a to je přesně to, co nás na ní baví.

1.1.3.2.2 ROLE ÚČASTNÍKŮ VE SLAM POETRY

Na exhibicích slam poetry se podílí několik osob, jež zastávají určité role, které jsou pro slam poetry charakteristické a definují její podobu. Kdyby jakákoliv složka chyběla, soutěž by nikdy nemohla proběhnout, poněvadž každá níže popsaná role je pro konání poetry slamů naprosto nezbytnou součástí. Poetry slamy by se nikdy nekonalý bez osoby, jež by je organizovala, plynule by neproběhly bez moderátora, bez vystupujících by v podstatě neměly co nabídnout a za nepřítomnosti publika by zkrátka nedávaly smysl. V následujících řádcích se proto pokusíme úlohy osob v jednotlivých rolích blíže specifikovat.

V roli *organizátora* je jedinec zodpovědný za organizaci celé akce. Zajišťuje kdy a kde bude akce probíhat, kontaktuje a vybírá konkrétní vystupující, zajišťuje reklamu, kontroluje spravedlivost při losování, zápisu a součtu bodů, řeší případné sporné situace, distribuuje sady bodovacích čísel, atp. Při událostech ve slam poetry má slovo organizátora největší váhu a proti jeho rozhodnutí se nelze odvolat (DETOUR PRODUCTIONS, z.s., 2018).

Moderátor provází přítomné celou akcí, určuje její spád a odpovídá za její plynulý průběh. Utváří příjemnou atmosféru, uvádí jednotlivé slamery a jejich výstupy, komunikuje s publikem a vybízí porotu k hodnocení. Na konci večera vyhláší výsledky a často zve diváky na nadcházející události. V roli organizátora a moderátora může, ale nemusí být tatáž osoba.

Slamerova úloha by se dala rozdělit na dvě části. Ještě před začátkem akce slamer věnuje značnou část času přípravě na samotný výstup. V případě, že svůj výstup neimprovizuje, tvoří vlastní text, hledá pro něj inspiraci a dává mu jistou formu. Na české slamové scéně se málokdy setkáváme se čtením z listu, je proto nutné se text naučit z paměti, natrénovat ho s případnými gesty, výrazy a emocemi, s nimiž chce sdělení

předat. Při samotném výstupu už takový jedinec odpovídá pouze za sebe samého a svůj prezentovaný text. Reaguje na podněty publika a za svůj výkon je jím následně ohodnocen.

Publikum, převážně v roli recipienta sdělení, se ve značné míře podílí na utváření celkové atmosféry soutěže. Při improvizovaných výstupech se dokonce účastní společně se slamerem na tvorbě textu. Má možnost se k hodnocení poroty, jež je z publika náhodně vybrána, jakkoliv vyjádřit a její bodové ohodnocení jednotlivých výstupů svým postojem, především intenzitou potlesku, i předem ovlivnit. Porota hodnotí jednotlivé výstupy zcela subjektivně, může se proto stát, že zbytek diváků nebude s hodnocením ztotožněn a svůj nesouhlas dá akusticky najevo. U některých diváků se po návštěvě několika exhibic probouzí touha po vlastní autorské tvorbě a stávají se slamery.

1.2 SLAM POETRY V ČESKÉ REPUBLICĚ

Slam poetry se do České republiky dostala před osmnácti lety. Ačkoli se ze začátku konaly maximálně dvě události ročně, nyní se můžeme těšit až z třiceti akcí měsíčně po celé republice. Návštěvnost dosahuje až nižších stovek diváků a slam poetry stále roste na popularitě. Získala si zájem médií a o slamových autorech i jí samotné, jakožto literárním žánru, je čím dál tím víc slyšet.

Česká slamová scéna je typická pro svou autentičnost. Ačkoli jsou autoři, na rozdíl od zahraničních scén, ve svých textech méně expresivní a ve výběru témat nezacházejí tolik do hloubky, disponují kvalitami v jiných oblastech. Českému slamu dominuje humor, nadsázka a jazyková hravost. Autoři ve svých textech běžně pojednávají o každodennosti všedních dní, sociální problematice i politických tématech. Zajímavým faktorem je převaha mužských autorů nad ženskými autorkami. Ženská tvorba je ale specifická jistou poetičností, něžností a výběrem osobnějších témat (Hýsek, 2015).

1.2.1 HISTORIE SLAM POETRY V ČESKÉ REPUBLICĚ

V roce 2003, poté co se literárně-performativní žánr slam poetry dostal ze Spojených států přes Velkou Británii, Francii a Německo až k nám, se konalo první celostátní kolo soutěže Slam poetry v České republice (Somers-Willett, 2009).

Akce se uskutečnila v rámci olomouckého festivalu *Poezie bez hranic*, jež byla organizována jednou z nejvýznamnějších osobností české slamové scény - *Martinem Pluháčkem Reinerem*. Celonárodnímu kolu předcházela dvě kola regionální, jež proběhla v

Praze a v Brně, z nichž mohli soutěžící postoupit do finále, v němž následně zvítězil *Marian Palla*.

V následujícím roce bylo již organizováno deset regionálních kol, a to v Praze, Brně, Olomouci, Ostravě, Plzni, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Třebíči, Ústí nad Labem a Liberci, přičemž finálové kolo se opět konalo v rámci mezinárodního festivalu v Olomouci. Vítězem se tehdy stal *Tomáš Vtípil*. V tomto roce také festival navštívil samotný zakladatel slam poetry - *Marc Kelly Smith* (Zavřelová, 2004).

Od roku 2005 se finálová kola konají v brněnském klubu *Fléda*, poněvadž činnost festivalu *Poezie bez hranic* byla po roce 2004 ukončena. Třetí ročník celonárodní soutěže v nových klubových prostorech, organizovaný již *Lenkou Zogatovou*, se podařilo vyhrát plzeňskému, momentálně asi nejznámějšímu, slamerovi *Bohdanu Bláhovci* (Žalmanová, 2004).

S novými prostory se ale pojí i nový charakter slamových výstupů. „*Přenesením do klubového prostředí se soutěž otevřela více lidem a neformální prostředí napomohlo jisté uvolněnosti formy a projevu. S básnickou improvizací se dnes setkáváme častěji a publikum tuto formu upřednostňuje. Není to ovšem úplně jednoznačné, vítěz z roku 2008 Jan Jílek si své texty připravuje a také Ondřej Macl (vítěz 2009) měl připravené texty. Finále soutěže před naplněným klubem může provázet jistá nervozita a nedá se vždy spoléhat na to, že zrovna v té chvíli se improvizace podaří*” (Balaščík, 2010).

1.2.2 OSOBNOSTI ČESKÉ SLAMOVÉ SCÉNY

V této části bakalářské práce bychom rádi stručně představili několik nejvýznamnějších osobností české slamové scény. Jedná se především o performery a tvůrce autorských textů, kteří se zásadně podíleli či stále podílejí na současné podobě slam poetry u nás.

1.2.2.1 BOHDAN BLÁHOVEC

Bohdan Bláhovec, narozen roku 1984 v Plzni, je absolventem bakalářského studia na Katedře dokumentární tvorby FAMU v Praze. Patří mezi průkopníky Slam Poetry u nás. Roku 2005 se stal s textem *Za deset bodů šel bych světa kraj* vítězem třetího ročníku celostátní soutěže Slam poetry v České republice. Je několikanásobným vítězem regionálních i finálových kol. Se svou tvorbou vystupoval v zemích po celé Evropě a v

roce 2007 zastupoval Českou republiku na Mezinárodním literárním festivalu v Berlíně (ČSFD, 2001).

V roce 2008 spáchal „*slamovou sebevraždu*“, kdy se vědomím porušením jednoho ze základních pravidel slamových soutěží dobrovolně diskvalifikoval. Od roku 2013 se soutěže dobrovolně přestal účastnit. V roce 2015 v rámci festivalu *Pohoda*, využil svého slamového výstupu k žádosti o ruku (Oškrkaný, 2015).

1.2.2.2 METODĚJ CONSTANTINE

Metoděj Constantine, vlastním jménem *Matěj Masařík*, narozen roku 1987, je čtyřnásobným finalistou Mistrovství České republiky ve slam poetry. Při své první účasti ve finálovém kole se umístil třetí, o rok později zvítězil a v roce 2014 obsadil druhé místo. Jako historicky jediný slamer získal všechny tři pomyslné medaile z této celostátní soutěže (první, druhé i třetí místo).

Pro jeho výstupy je typická improvizace, při níž dává často publiku prostor, aby tvořilo text namísto společně s ním.

Kromě slam poetry se věnuje rapu a beatboxu, což se často projevuje i při jeho vystoupení. Hraje improvizální divadlo a živí se coby copywriter. Jeho reklamy můžeme spatřovat takřka po celé Praze (Oškrkaný, 2015).

1.2.2.3 ANATOL SVAHILEC

Anatol Svahilec, vlastním jménem *Václav Šindelář*, narozen roku 1994 v Mladé Boleslavi, patří mezi přední představitele současné slamové scény u nás. Slam poetry se začal věnovat v roce 2014. V tomtéž roce zvítězil i na celostátním kole soutěže a jako první reprezentoval Českou republiku na Mistrovství Evropy ve slam poetry.

Anatol Svahilec je autorem dobře připravených, expresivních a teatrálně propracovaných textů (Oškrkaný, 2015). Pro jeho tvorbu je bezpochyb typický humor, k jehož pochopení recipient často musí disponovat jistými historickými či jinými znalostmi.

Společně s dalšími autory vystupoval se svými tematicky laděnými texty na demonstraci na Letné. Svou tvorbu též publikuje v tištěných sbírkách: *Emu mele maso* (2016), *Přece se to nevyhodí* (2018) a *Motorové sáně* (2020).

Kromě slam poetry se rovněž věnuje i provozování kruhového divadla *Panoptikon Barikáda* (Oškrkaný, 2015).

1.2.2.4 BARBORA

Barbora, celým jménem *Barbora Řiháková*, narozena roku 1990, se na slamové scéně objevuje od roku 2011. V roce 2016 zvítězila ve Femislamu¹ a v následujících letech se několikrát umístila na stupních vítězů na exhibicích a v regionálních kolech soutěže.

Umístění v soutěžích pro ni ale není stěžejní. Její tvorbě dominuje intimnost a emocionální náboj. Ve svých textech se dotýká celospolečenských témat, souvisejících s genderovou problematikou a antropologií (Oškrkaný, 2015). Na základě osobního setkání v roce 2015 v rámci divadelního festivalu Ašlerky v Aši si dovolíme poznamenat, že *Barbořino* vystoupení bylo natolik působivé, že nám nahání husí kůži dodnes. Autorka si vybírá velmi osobní intimní témata, která ve spojení s velmi dobrými jazykovými kompetencemi nabízejí opravdu silný divácký zážitek.

Barbora se současně věnuje galeristice a nesmíme opomenout ani její dlouholeté zkušenosti s modelingem, které se rovněž odrážejí v její tvorbě.

1.2.2.5 DR. FILIPITCH

Dr. Filipitch, vlastním jménem *Filip Koryta*, narozen roku 1989 v Kraslicích, je bezpochyby jedním z nejvýraznějších současných tvůrců české slamové scény. Vystudoval Český jazyk a literaturu a psychologii na Katedře pedagogiky ZČU v Plzni, což se projevuje v jeho jazykově velmi propracovaných textech.

Se slam poetry poprvé vystoupil v roce 2016 a rok na to zvítězil v celonárodním kole v Duo slamu², společně s *Tukanem*. V roce 2019 vystupoval s *Ondřejem Hrabalem* s textem *Je listopad* před takřka čtvrtmilionovým publikem na Letňanské demonstraci.

Kromě slam poetry se věnuje moderování, hudbě i poezii jako takové. Je frontmanem skupin *Glajstr Duo* a *diCaprio*. Své básně publikoval ve sbírkách: *Chlípnost* (2014), *S tebou a bez tebe* (2016) a *Fotogenické problémy* (2020). Mimo své básnické sbírky vydal knižně i své slamové texty v publikacích: *Test tvojí trpělivosti* (2018) a *Promiň* (2019). V roce 2020 vydal i svou autobiografickou prozaickou prvotinu *Falknov Calling* (L'Leviatan, 2015).

Pro jeho tvorbu je typická rytmičnost, často se setkáváme s refrémem a dalo by se hovořit i o jakémsi hudebním přesahu. Tvorbě *Dr. Filipitche* se budeme věnovat v praktické části této bakalářské práce.

¹ Femislam = Exhibice slam poetry, při níž vystupují a soutěží pouze ženy

² Duo slam = Exhibice slam poetry, při níž vystupují a soutěží slameři ve dvojicích

1.2.2.6 ONDŘEJ HRABAL

Ondřej Hrabal, narozen roku 1995 v Buchlovicích, student filozofie a anglické filologie v Olomouci, kde se též se slam poetry poprvé setkal, je čtyřnásobným finalistou Mistrovství české republiky ve slam poetry. V roce 2018 tuto celonárodní soutěž vyhrál s textem *Battle Zeman vs. Masaryk*, jež vznikl u příležitosti stého výročí vzniku republiky. Jakožto zakládající člen kulturního spolku organizuje především literární akce. Není jen úspěšným českým slamerem, ale i dramatikem, prozaikem, textařem, hudebním skladatelem a kytaristou. V roce 2019, tedy ve stejném roce, kdy vystupoval s *Dr. Filipitchem* na Letňanské demonstraci, vydal svou básnickou sbírku *Nezkoušej se usmát* (Oškrkaný, 2016).

1.2.2.7 RIMMER

Rimmer, vlastním jménem *Jiří Charvát*, narozen roku 1984 v České Lípě, je dvojnásobným mistrem celonárodní soutěže ve slam poetry. V celostátním kole se mu podařilo zvítězit v letech 2015 a 2016. Od roku 2016 se rovněž věnuje stand up comedy, v níž je velmi úspěšný dodnes. Kromě slam poetry a stand up comedy píše vlastní blog a v roce 2017 publikoval své prozaické dílo *Eskejpp: Útěk z kanceláře* (Oškrkaný, 2015).

1.2.2.8 TUKAN

Tukan, vlastním jménem *Robert Netuka*, narozen roku 1991 v Bukovanech u Sokolova, je objevem české slamové scény roku 2017. Na jeho prvním vystoupení v Sokolově, kde měl původně pouze předskakovat, si se ztrátou pouhého bodu od plného počtu vybojoval první místo. K jeho dalším úspěchům se řadí absolutní vítězství v rámci slamové exhibice nových tváří v klubu *Cross*, kterou vyhrál dokonce s plným počtem bodů. V následujícím roce vyhrával soutěže takřka ve všech městech, v nichž se svou tvorbou vystupoval. V roce 2017 se stal vicemistrem celonárodní soutěže a společně s *Dr. Filipitchem* i mistrem České republiky v Duo slamu (Vavříčková, 2018).

Tukan ve svých dílech pojednává o věcech kolem nás, a to jak politických, tak existenčně lidských. Zde se mimo jiné pravděpodobně uplatňuje jeho studium filozofie na Masarykově univerzitě. Pro jeho tvorbu je typické polemizování o vážných tématech humorným jazykem, poněvadž právě humor je jeho cestou k posluchačům (Koryta, 2021).

Tukanovým dílům se budeme rovněž věnovat v praktické části této bakalářské práce.

Je nutno podotknout, že mezi významné a důležité osobnosti české slam poetry, jež se zásadním způsobem zaslouhují o podobu současné slamové scény u nás, jsou samozřejmě organizátoři jednotlivých slamových exhibic a celostátní soutěže, jako například *Tomáš Kůs*, *Robert Hýsek* nebo *Lenka Zogatová*.

1.2.3 PŘÍNOS SLAM POETRY V OBECNĚJŠÍCH KULTURNÍCH A SPOLEČENSKÝCH SOUVISLOSTECH

Slam poetry je pro českou společnost a kulturu přínosem v mnoha ohledech. Ačkoli se to tak na první pohled možná může zdát, slam poetry není pouhou večerní zábavou mladých lidí či běžným kulturním zážitkem. Její podstata dřímá mnohem hlouběji.

„Slam poetry je možnost, jak vrátit poezii tam, kam patří - na stadiony.” – Tim Postovit (Český rozhlas Vlatva, 1997).

„Kultura poezie odchovaná přednesy Radovana Lukavského a Mirka Kovářika je najednou pryč. Lidé dnes poezii na papíře samozřejmě nechtou a tohle je pro ně možnost, jak si to na místě užít, poněvadž je to velmi autentické.” – Roman Švanda (Piussi, 2009).

Slam poetry tedy nabízí jakousi cestu mladým lidem k poezii jako takové.

Kromě toho začíná být svým způsobem i politicky angažovaná. Se slam poetry se v posledních letech setkáváme na mnoha demonstracích jak u nás, tak v zahraničí. Uvedme například výstup *Amandy Gorman* k příležitosti inaugurace současného amerického prezidenta, nebo již zmíněné výstupy českých performerů na Letňanské demonstraci. Mnohým se tento trend nelíbí a slam poetry označují za nástroj politického aktivismu. V těchto případech se ovšem vždy jedná o soukromé a svobodné rozhodnutí jednotlivých účinkujících (Kůs, 2021). *„Angažovanost navíc dle mého názoru slam poetry sluší daleko více než poezii na papíře.”* – Tomáš Kůs (Kůs, 2021).

Slam poetry postupem času proniká i do školního prostředí. Věnují se jí různé seminární, bakalářské i diplomové práce a stává se i předmětem výuky. Vznikají různé workshopy a v roce 2006 byl *Bobem Hýskem* na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci dokonce otevřen seminární kurz Slam poetry, v němž je slam poetry nejprve rozebírána teoreticky a následně ji účastníci uvádějí do praxe.

1.3 JAZYK SLAM POETRY

V této části bakalářské práce se pokusíme charakterizovat jazyk, který je pro tvůrce slamových textů příznačný. Vzhledem k tomu, že je ale každý autor jedinečný a ve své tvorbě osobitý, což samozřejmě rezonuje s podobou jazyka, který užívá, bude validita našeho pokusu nutně omezená. Takřka každý tvůrce na slam poetry scéně má, dalo by se říct, svůj vlastní jazyk.

Tuto skutečnost můžeme ukázat na příkladu několika tuzemských slamerů: „*Siegfried - člověk, který často mluví vymyšlenými jazyky, kombinuje prvky staroslověnštiny, němčiny, francouzštiny etc.; Anatol Svahilec - slamer s asi nejširší slovní zásobou, často sahající do archaického slovníku; Pan Václav - performer, který mnohdy pro jistotu nemluví vůbec.*” (Koryta, 2021).

Podíváme-li se ale na slam poetry z různých jazykových rovin, můžeme najít jisté aspekty, které se ve slamových textech opakují u více autorů. Charakteristika jazyka slam poetry je utvořena primárně na základě rozhovoru se slamovým autorem *Filipem Korytou*, poněvadž se této problematice doposud nikdo v odborných pracích nevěnoval. Hlubší analýza jednotlivých děl vybraných českých autorů je předmětem praktické části této bakalářské práce, v níž se pokusíme dané poznatky ověřit.

V následujících kapitolách se zaměříme především na ty aspekty, které jsou ve slamových textech stylově příznakové a utvářejí tak určité charakteristické rysy jazyka slam poetry.

1.3.1 ZVUKOVÁ STRÁNKA TEXTŮ SLAM POETRY

Slamové texty jsou primárně určeny k hlasitému přednesu, a proto je zvuková stránka těchto děl naprosto stěžejní. Autoři slam poetry při svých výstupech pracují se všemi vyššími zvukovými celky za účelem dosažení co největšího úspěchu u diváků.

Zásadní roli v tomto ohledu hraje prozodie, tedy rytmus, přízvuk a intonace řeči. Pomocí prozodie může autor vyjádřit mnohé, od samotného postoje mluvčího k sdělované skutečnosti, až po záměr, se kterým danou skutečnost sděluje. Rytmus jako takový napomáhá plynulosti vyjadřování, aby nedocházelo k nežádoucímu přerušování toku řeči. Pro recipienta je rytmus důležitým faktorem, poněvadž se v projevu dokáže lépe orientovat (Čermochová, 2016).

Přízvukem, ačkoli je v češtině primárně na první slabice slova, dokáže autor zvukově zvýraznit přesně to, co potřebuje. Přízvuk tedy v tomto případě nevnímáme pouze

jako signál předělu mezi slovy, ale jako důležitý faktor v otázce tzv. jazykové hry, která je v textech hojně zastoupena. Zesílení přízvuku a konkrétní melodický pohyb poté přispívají ke vzniku důrazu, který je pro slamová vystoupení typický.

Intonace je rovněž velmi zajímavým aspektem. V českém jazyce nemáme pevně daný pořádek slov, klesavou či stoupavou intonací proto běžně rozlišujeme, o jaký větný typ se jedná. V případě slam poetry ovšem často dochází k záměrnému porušování intonace. Divák se pak sám musí dovtípit toho, *co tím chtěl básník říci*, zda se v jeho projevu jednalo např. o otázku či oznamovací větu. Nutno podotknout, že intonace musí nutně korespondovat s užitým rýmem (je-li v textu přítomen).

Intonace úzce souvisí s pauzami. Pauzy, tedy záměrné chvilkové ustání v artikulaci hlásek, při němž nastává ticho či zní zvuky, jež nemají hláskovou podobu (Cvrček a kol. 2015), bývají při slamových výstupech často záměrně zkracovány či prodlužovány. Zkracování pauz, které zapříčiňuje vyšší tempo řeči a rychlejší kadenci slov následně napomáhá k výslednému efektu. Záměrným prodloužením pauz naopak mluvčí přispívá k budování napětí (Koryta, 2021).

1.3.1.1 HLÁSKOSLOVÍ V TEXTECH SLAM POETRY

Pro valnou většinu slam poetry textů je typickým rysem užití výrazů obecné češtiny. To rezonuje i s užitím hláskoslovím. Samozřejmě se ale setkáváme i s prvky spisovné češtiny, které následně kontrastují s prvky nespisovnými. Na základě toho, odkud ten který slamový autor pochází, se v textech mohou objevovat i nářeční prvky (např. *bo*). Registrujeme i prvky obecně české (např. *páč*).

Hojně zastoupeno je krácení vokálů, a to konkrétně v určitých tvarech sloves (např. *jim*, *spim*, *nechodim*) nebo zájmen (např. *tim*, *tvym*, *mym*). S diftongizací *-ý* v *-ej* se setkáváme u kmenových sufixů verb (např. *hejbu se*, *dejchám*, *plejtvá*), substantiv (např. *žvejkačku*), zájmen (např. *svejch*, *mejch*, *tvejch*) či u nespisovných koncovek adjektiv (např. *prošlej*, *nasranej*, *pyšnej*) a zájmen (např. *každej*). U přídavných jmen též dochází k sjednocení rodů v a užití jednotné koncovky *-ý* (např. *hollywoodský dojáký*, *novinový články*, *prázdného kupé*, *davový psychózy*). K dalším jevům charakteristickým pro obecnou češtinu patří úžení koncovky *-é* v koncovku *-ý*. To můžeme pozorovat u adjektiv (např. *rajského protlaku*, *správného porna*), substantiv (např. *prkýnko*, *polívka*) a zájmen (např. *do kterýho vlezu*, *každym sedadle*, *tvýmu pohodlí*).

Setkáváme se i s užitím protetické hlásky *v* před vokálem *o*. To se ovšem projevuje především v samotném mluveném projevu, nikoli v textových předlohách (např. *vod*,

vodvíjí, voženit). Stejně tak při vystoupeních dochází k vypouštění některých hlásek uprostřed slova (např. *takle*) a na konci slov, především u třetí osoby singuláru indikativa préterita sloves (např. *průvodčí utek*).

1.3.2 GRAFICKÁ STRÁNKA TEXTŮ SLAM POETRY

Jak už bylo avizováno výše, slamové texty jsou primárně určeny k hlasitému přednesu. Grafická stránka těchto textů proto v tomto případě ztrácí na významu, poněvadž texty mají funkci pouhého textového podkladu či záznamu, který by měl sloužit pouze autorům samotným.

Postupem času se ale určití autoři rozhodli k publikaci svých textů a přispěli tak ke vzniku prvních slamových sborníků (např. *Sborník Slam poetry 2016*, vydal *Pavel Oškrkaný*, *Nejlepší česká Slam poetry 2020*, editoval *Filip Koryta*). Texty k tomuto účelu byly přizpůsobeny tištěné podobě, ale i přesto si zachovaly svou autentickou jedinečnost.

Slamové texty bourají konvence jak obsahově, tak graficky. Setkáváme se s absencí interpunkčních znamének, velkých písmen na začátku vět, strof, často i veršů. Některá díla jsou psána jako próza souvislým textem. Jiné texty naopak dodržují veškeré normy psané poezie. Pro texty slam poetry neexistují takřka žádná pravidla, což se odráží ve všech jejich rovinách.

1.3.3 MLUVNICKÁ STRÁNKA TEXTŮ SLAM POETRY

V této části bakalářské práce definujeme morfologickou a syntaktickou stránku slamových textů.

1.3.3.1 MORFOLOGICKÁ STRÁNKA TEXTŮ SLAM POETRY

Ve slamových textech je užíváno všech slovních druhů. V hojném zastoupení nacházíme substantiva a verba. Se substantivy se setkáváme ve všech pádech, rodech i v obou číslech. To, který rod, pád nebo číslo převládá, nelze zcela určit, poněvadž jsou zastoupeny s ohledem na obsah konkrétních textů.

Verba se nejčastěji vyskytují v ich formě, tedy první osobě primárně singuláru indikativu přítomného času, což autorům při vystoupeních umožňuje jistou autentičnost. Diváka tímto způsobem dokáže vtáhnout do situace, která se děje právě v určitém okamžiku na určitém místě. Hojně je proto zastoupena i druhá osoba jak singuláru, tak plurálu, která si získává recipientovu pozornost a dává mu pocit, že se text týká přímo jeho.

U textů s narativní povahou³ se setkáváme převážně s první a třetí osobou singuláru indikativa préterita aktiva. V textech jsou obecně zastoupeny všechny časy. U autorů s archaickým slovníkem se zřídka setkáváme i s přechodníkovými tvary sloves.

Velmi funkčním slovním druhem jsou citoslovce. Citoslovce ve slamových textech plní několik funkcí. Mohou plnit funkci emotivní (např. *fuj*), kontaktovou (např. *ty vole, kámo*) a setkáváme se i s interjekcí onomatopoickou (např. *bum*). Citoslovce ve většině slamových textů nemají větněčlenskou platnost, ale fungují spíš jako kontaktové a výplňkové prostředky.

Silně zastoupena jsou i pronomina. Často se setkáváme s osobními zájmeny *já* a *ty*, která slouží k zdůraznění osoby. Registrovat můžeme i vysokou frekvenci užití zájmen ukazovacích. Ostatní druhy zájmen se v textech vyskytují v menší míře, přesto poměrně hojně.

V textech nacházíme i jisté množství adjektiv a adverbíí. Jejich zastoupení ale není tak časté, jako u výše zmíněných slovních druhů, ačkoli v konkrétních textech mohou dominovat. Neplnovýznamové slovní druhy se v textech přirozeně objevují též, registrujeme předložky vlastní i nevlastní, podobně zastoupeny jsou i spojky, naopak nejméně zastoupeny jsou částice a číslovky.

1.3.3.1.1 ODCHYLKY OD SPISOVNÉHO TVAROSLOVÍ V TEXTECH SLAM POETRY

Stejně jako hláskosloví, tak i tvarosloví odráží užití obecné češtiny, které je pro texty slam poetry typické. Příležitostná inklinace autorů k spisovným tvarům slov působí poté vzhledem k nespisovným prvkům kontrastně.

Odchýlení od spisovné normy pozorujeme především u adjektiv maskulina singuláru, kde autoři využívají nespisovné koncovky *-ej*, místo spisovné koncovky *-ý* (např. *správnej, prošlej, dobrej*). Další odchýlení registrujeme u obecně českého zakončení plurálových tvarů podstatných jmen koncovkou *-ma* (např. *párátkama, loutkama, špejličkama*) či unifikované koncovky *-ý* ve všech rodech plurálu (např. *velký vnoučata*).

V rámci anglicismů se setkáváme s jejich občasnou modifikací, a to skloňováním původně nesklonných výrazů (např. *make-upu, iPhona, v Classroomu, do Meetu, v chatu, místo screenů*).

³ Text s narativní povahou je např. *Architektonická pohádka s klasicky dobrým koncem*, autora *Lef L'Leviatana*

1.3.3.2 SYNTAKTICKÁ STRÁNKA TEXTŮ SLAM POETRY

Slamové texty jsou jedinečné jak svým obsahem, tak formou. Samozřejmě se setkáváme s díly, v nichž je upřednostněno sdělení obsahu před formou, či naopak, ale ve valné většině případů se autoři snaží o soulad obojího. Textům se pak dostává jak kvalitního obsahu, tak logického a propracovaného uspořádání.

V promluvách dominuje monologičnost. Setkáváme se ale i s dialogičností, a to nejen v rámci Duo slamů⁴, ale i v sólových výstupech, kdy převážně v textech s narativní povahou figuruje více osob. Mimo to se v sólových výstupech vyskytují prvky dialogičnosti v případě využití kontaktních prostředků, jimiž autoři apelují na recipienty, a to jak v rámci samotných textů, tak především v úvodních částech vystoupení, kdy autoři představují svá díla.

Na texty slam poetry je nutno pohlížet nejen jako na texty uměleckých projevů, ale zároveň i jako na texty mluvené, a to navzdory tomu, že se ve valné většině případů nejedná o improvizaci, tedy spontánní projev. Mluvené texty jsou charakteristické jistou zvukovou segmentací, a to využitím pauzy či intonačního pohybu (Müllerová, 1994). Na základě záměrného zkracování pauz⁵ poté vznikají dlouhé souvětí.

V textech dominují oznamovací věty. Ostatní větné typy ale nejsou výjimkou. Nacházíme rovněž věty rozkazovací, resp. zvolací a tázací. To, které větné typy v konkrétních textech dominují, je opět otázkou charakteru textu. Setkáváme se s texty postavenými čistě na otázkách⁶ či zvoláních⁷. V rámci textů registrujeme všechny druhy otázek. Nejčastěji můžeme registrovat otázky řečnické. Otázky zjišťovací a doplňovací jsou pak zpravidla nad rámec samotného textu směřovány k publiku.

Obecně můžeme ve slamových textech nalézt jak věty jednoduché, tak široké spektrum rozličných druhů souvětí. Konkrétní užití pak bývá charakteristické pro jednotlivé autory. Určení autoři, např. *Tukan*, staví své texty zpravidla na dlouhých souvětích. *Dr. Filipitch* je např. naopak ve svých výpovědích mnohem stručnější. Užití vět jednoduchých či souvětí pak opět koresponduje s charakterem textu. Jak již bylo zmíněno, v textech, v nichž je využita rychlá kadence slov a nedodržování pauz, je velmi komplikované rozeznat hranice mezi jednotlivými větami. To koresponduje i s faktem, že jisté rychle recitované pasáže mohou být pak pro recipienta nesrozumitelné.

⁴ Duo slam = Exhibice slam poetry, při níž vystupují a soutěží slameři ve dvojicích

⁵ více viz kapitola *Rovina zvuková*

⁶ Text s hojným využitím otázek je např. *Žiju přítomným okamžikem*, autora *Kravála 123456*

⁷ Text s hojným využitím zvolacích vět je např. *Chci víc!*, autora *Jeníka*

V textech nacházíme i různé větné odchylky, nejčastěji pak elipsu a větné konstrukce v cizích jazycích, nejčastěji v angličtině.

1.3.4 LEXIKÁLNÍ STRÁNKA TEXTŮ SLAM POETRY

Z hlediska lexikálního jsou díla slam poetry, stejně jako ze všech výše zmíněných hledisek, velmi rozmanité. V textech zpravidla převažuje spisovný jazyk s četnými prvky obecné češtiny, popř. nářečí.

Slovní zásoba odráží jazykovou vybavenost jednotlivých autorů (Koryta, 2021). Převažují proto neutrální bezpříznakové výrazy, ale setkáváme se i s výrazy hovorovými (např. *holce, chleba, do breku*), knižními (např. *necht', jest, ježto*), básnickými (např. *oř, vesna, luna*), ale i odbornými (např. *etymologie, paranoidní schizofrenie, Neptun v ascendentu*).

Významnou roli ve slamových textech hraje expresivita. Registrujeme slova jak s kladným, tak se záporným expresivním příznakem. Z kladně zabarvených slov se setkáváme se slovy lichotivými (např. *zlatíčka, miláček*), s hypokoristiky (např. *Vlad'ka a Maruš*), ale především s deminutivy (např. *plamínek, slunko, bez rukávků, kolečka, maminka*) a s eufemismy (např. místo *lhát* užití *brilantní dovednost mást, nemějme těžkou hlavu*). U záporně zabarvených slov registrujeme četný výskyt augmentativ (např. *chlapák*), pejorativ (např. *fracek, před ksichtem, zmetek, škváru, smrade, dědek*), dysfemismů (např. *zakope pod kytky, chcípnul, žrát*) a vulgarismů (např. *do hajzlu, debil, drž hubu, nasráni, pitomý*).

Z hlediska dobového výskytu můžeme u některých autorů (např. u Anatola Svahilce) pozorovat užití slov zastaralých, tedy historismů (např. *legie*) a archaismů (např. *metat, anžto*). Jejich výskyt v textech je ale velmi malý. Protipólem jsou neologismy (např. *chlapáctví, antiasiatka*). O tvorbu a následné užití neologismů se snaží již více autorů, poněvadž textům poskytují jisté ozvláštnění.

Podle původu slov nacházíme v textech převahu slov domácích (např. *mít, v lese*) a přejatých zdomácnělých (např. *do školy, kabát*). Slova přejatá cizí (např. *do politiky, demokracie*) a cizí (např. *fair-trade, iPhone*) ale nejsou výjimkou.

Z hlediska četnosti výskytu slov přirozeně dominují slova běžně užívaná, a to vzhledem k tomu, že: „...*tvorí naprostou většinu slovní zásoby současného spisovného jazyka. Jsou to neutrální výrazy neomezené svou příslušností k stylové oblasti.*” (Hubáček, 1987, s. 99). Slova řidší a řídká mají, vyskytují-li se v textu, stylový příznak.

Na základě struktury pojmenování se v textech setkáváme jak s pojmenováními jednoslovnými, tak víceslovnými. V textech často dochází k záměrnému užití multiverbizačních výrazů, které jsou v běžné řeči zpravidla užívány ve tvaru univerbizovaném (např. *uklidit - provést úklid*). Hojně zastoupena jsou frazeologická spojení (např. *jako kůl v plotě, prkna která znamenají svět, jako by nebyl*).

1.3.4.1 BÁSNICKÁ POJMENOVÁNÍ V TEXTECH SLAM POETRY

Texty slam poetry, ačkoli se často vymykají pravidlům psané poezie, jsou navzdory tomu především uměleckými texty, které disponují řadou básnických pojmenování.

Mezi přímá básnická pojmenování, jež se vyskytují ve slamových textech, patří epiteta, a to jak epiteta ornans (např. *dospělé příšery, o evropském blahobytu, otrlého blanického rytíře, šumící bory*), tak epiteta konstans (např. *vnitřní dítě, ruční vysavač, na druhé straně, tropické deště*), velká řada přirovnání (např. *co ji protíná, zrovna jak sluneční paprsky mraky, jako Krysař se svou loutkou, jako z omalováněk*) a v neposlední řadě oxymórony (např. *zda ho neotravuje, že otravuje, nádherná debilita, nezhmotněná hmota*).

Jako nepřímá pojmenování, „...která přenášejí význam na jevy a předměty na základě podobnosti” (PUBLICOM, 2011), označujeme tropy. V textech registrujeme metafory (např. *hlava rodiny, moře vlasů*), personifikace (např. *chtěla bych se zeptat svého morálního myšlení, z čeho své morální hodnoty vyvozuje, chtěla bych se zeptat svého mozku, zda s mým tělem aktivně spolupracuje, chtěla bych se zeptat ostatních prstů, zda je to irituje*), ironická vyjádření (např. *chudinka, dobrák*), metonymie (např. *oheň lásky, její mysl je uragán*), hyperboly (např. *parit do zblbnutí, stole stoletém*) a různá alegorická vyjádření (např. *byla jednou tři malá prasátka, vlk se pod hrozbou pokuty začal pryč hnát*). Setkáváme se i s celými alegorickými díly⁸.

Figurami označujeme stylistické prostředky, „které jsou většinou založené na opakování, hromadění slov/hlásek” (PUBLICOM, 2011). Ve slamových textech se nacházejí anafory (např. *každý vlak vykolejí, každý autobus se vybourá, každý auto*), epifory (např. *chci být sám, neumím být sám, bojím se být sám, nechci být sám*), aliterace (např. *na stole stoletém, kdy se zved' zrud' zrod, střechu ze stresu setřesu*), epizeuxy (např. *do kopce, do kopce, do kopce, do kopce*), kalambúry (např. *zlá obřízka! Ó,*

⁸ Za alegorické dílo považujeme např. *Dada slam* autorky Tali

břízka!! A řízek ob řízka tančí na obří Ska), epanastrofy (např. *a tím problémem jsou děti, děti je sranda dělat*), paralelismy (např. *nikdy nepřečtu všechny knihy nikdy neuvidím všechny filmy nikdy si neposlechnu všechny písně*) a setkáváme se i s onomatopoeie (např. *Co smí se v míse? Má smysl myslet*) a refrémem (např. *žiju přítomným okamžikem* ve stejnojmenném díle autora *Kravála 123456*).

Ze zvukových prostředků dominuje rým. Ačkoli slam poetry nemusí být nutně rýmovaná, rým zásadně napomáhá výslednému efektu vystoupení.

Budeme-li na rým nahlížet z hlediska rozmístění veršů v rámci strofy, můžeme registrovat všechny druhy rýmů, a to rým obkročný, se schématem *abba*; postupný, se schématem *abc abc*; přerývaný, se schématem *abcb*, potažmo *abca*; sdružený, se schématem *aabbcc*; střídavý, se schématem *abab* a v neposlední řadě rým tirádový, se schématem *aaaa*.

Z hlediska zvukové shody bychom rádi zmínili rým lámaný, u kterého zvuková shoda vzniká rozdělením slova na konci verše a převedením zbytku slova na začátek verše následujícího (např. *Stát pod psa, psát desátou, prosátou, prorostlou, stou-sto-sta- spro-roz-tou- tá-tu-to-co-to-pro-*).

Užití konkrétních rýmů je na preferenci jednotlivých autorů, či charakteru textu.

2 PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 PŘEDMĚT VÝZKUMU

Předmětem praktické části této bakalářské práce je na základě teoretických východisek jazykově analyzovat konkrétní díla dvou slamových autorů. Analýzy jednotlivých děl jsou následně podrobeny vzájemné komparaci.

2.1.1 CÍLE VÝZKUMU

Cílem výzkumu je jazykově analyzovat jednotlivá díla autorů *Filipa Koryty* a *Roberty Netuky* a následně specifickou tvorbu obou autorů vzájemně komparovat.

Analýza je prováděna z hlediska stylistického v jednotlivých jazykových rovinách (rovině zvukové, grafické, mluvnické a lexikální), jsou proto akcentovány funkční stylistické prostředky, které bychom mohli definovat jako specifické pro jazyk obou autorů a slam poetry jako takovou.

Cílem je na konkrétních případech demonstrovat, v čem se jednotliví autoři ve své tvorbě shodují a v čem se rozcházejí. Naší snahou je rovněž najít takové jazykové prostředky, které bychom mohli považovat za typické pro jazyk slam poetry.

2.1.2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY

Na základě stanoveného výzkumného cíle byly vymezeny následující výzkumné otázky:

- 1) Které jazykové prostředky by se daly považovat za typické pro texty slam poetry obecně?
- 2) Které jazykové prostředky jsou typické pro tvorbu *Filipa Koryty*?
- 3) Které jazykové prostředky jsou typické pro tvorbu *Roberty Netuky*?
- 4) V čem spatřujeme stylistická specifika slamových textů z hlediska roviny zvukové?
- 5) V čem spatřujeme stylistická specifika slamových textů z hlediska roviny grafické?
- 6) V čem spatřujeme stylistická specifika slamových textů z hlediska roviny mluvnické?

- 7) V čem spatřujeme stylistická specifika slamových textů z hlediska roviny lexikální?

2.1.3 KRITÉRIA PRO VÝBĚR TEXTŮ K ANALÝZE

K analýze byly vybrány díla autorů *Filipa Koryty (Dr. Filipitche)* a *Roberty Netuky (Tukana)*. Díla těchto autorů byla k analýze vybrána na základě popularity obou slamerů, jedná se o dva z nejznámějších českých současných tvůrců slam poetry. Dalším kritériem pro výběr textů těchto autorů byl rovněž jejich specifický způsob tvorby. Díla těchto autorů byla rovněž vybrána na základě jejich rozdílné funkce. Zatímco v *Korytově* případě analyzujeme díla publikovaná, tedy určená nejen k hlasitému přednesu, ale i ke čtení, *Netukovy* texty slouží jako písemné předlohy mluveného projevu.

Jednotlivá díla obou autorů byla vybírána na základě divácké úspěšnosti. Od každého tvůrce bylo proto vybráno pět nejvýše hodnocených textů. V případě *Filipa Koryty* se jedná o díla: *(Ne)viditelná muka trhu; Slam pro tebe; Žiju blbě; 8. března 2017; Osobní strážce aneb Stopařův průvodce tvojí galaxií (feat. Whitney Houston)*. V případě *Roberty Netuky* jsou analýze podrobeny díla: *Sen o demokracii? dobrá myšlenka ale myšlenka pouhá... Vláda Lukašenka - dlouhá tuze dlouhá...; Zloděj volá okradl mě zloděj nechte mě bejt aneb Netanjahu na tahu; Když; Reklamaslam; Sluníčka*.

2.1.4 MATERIÁLOVÁ VÝCHODISKA

Primárním materiálovým východiskem k analýze textů *Filipa Koryty* byla autorova publikace *Test tvojí trpělivosti (Dr. Filipitch, 2018)*, v níž jsou publikovány texty: *Slam pro tebe; 8. března 2017 a Osobní strážce aneb Stopařův průvodce tvojí galaxií (feat. Whitney Houston)*. Dále byl využit sborník slam poetry *Nejlepší česká slam poetry 2020 (ed. Koryta, 2021)*, v němž byl publikován text *Žiju blbě*. Vzhledem k tomu, že text *(Ne)viditelná muka trhu* doposud nebyl publikován, požádali jsme autora o jeho záznam, který nám autor následně poskytl ze svého osobního archivu.

Na rozdíl od *Filipa Koryty*, *Robert Netuka* své texty písemně nepublikuje. Texty, které jsou podrobeny analýze (*Sen o demokracii? dobrá myšlenka ale myšlenka pouhá... Vláda Lukašenka - dlouhá tuze dlouhá...; Zloděj volá okradl mě zloděj nechte mě bejt aneb Netanjahu na tahu; Když; Reklamaslam; Sluníčka*) pocházejí z autorova osobního archivu a jedná se o předlohy mluvených projevů.

Při analyzování jednotlivých textů byla využita následující literatura: *Česká stylistika* (Bečka, 1992), *Rétorika* (Buchtová, 2006), *Čeština – řeč a jazyk* (Čechová, 2011), *Kapitoly z české poetiky* (Mukařovský, 1948), *Kapitoly o českém verši* (Červenka, 2006), *Umíte číst poezii?* (Hrabák, 1963), *Interpretace básní* (Kožmín, 2005), *Stavba básně* (Všetička, 1994) a *Anatomie metafor* (Pavelka, 1982). Dále bylo pracováno s *Internetovou jazykovou příručkou* (UJČ ČR AV, 2008).

2.2 ANALÝZA JEDNOTLIVÝCH DĚL AUTORŮ FILIPA KORYTY A ROBERTA NETUKY

2.2.1 ANALÝZA JEDNOTLIVÝCH DĚL AUTORA FILIPA KORYTY

2.2.1.1 ANALÝZA TEXTU (NE)VIDITELNÁ MUKA TRHU

Z hlediska roviny zvukové můžeme pozorovat, že autor velmi dobře pracuje s prozodií, tedy rytmem, přízvukem a intonací řeči. Rytmus je podpořen rychlou kadencí slov, poněvadž jedna sloka odpovídá jednomu nádechu. Dlouhé pauzy, jež jsou v textu graficky znázorněny pomlčkami, budují napětí. V hláskosloví si můžeme povšimnout, že v určitých případech dochází ke zkracování vokálů (např. *tim, není*), není to ale pravidlem, ve výrazu *vysokým* je dodržen dlouhý vokál *y*, můžeme zde proto spatřit jisté kolísání. Kromě krácení vokálů nedochází k žádným hláskoslovným odchylkám od spisovné normy.

Graficky je text rozdělen do strof. Dlouhé pauzy mezi strofami jsou znázorněny pomlčkami. Autor vypouští interpunkci. Velká písmena jsou dodržena pouze u vlastních jmen (např. *Filipe, Volvo, Audi*), nikoli na začátcích vět. Verše jsou velmi krátké, často jednoslovné. Do několika veršů jsou rozděleny i jednotlivé věty.

Z morfologického hlediska v textu ze slovních druhů dominují substantiva, adjektiva a verba. Hojně zastoupeny jsou i prepozice (např. *v, na, od*), spojky souřadící (např. *a, anebo*) i podřadící (např. *než*), je ale nutno podotknout, že většina vět je spojena juxtapozicí. Dále se v textu objevují pronomina, zejména ukazovací (např. *ten, tom, toho*), vztažná (např. *kdo*), osobní (např. *tebou*) a zvrtná (např. *si, se, sebe*). Adverbia se v textu vyskytují pouze ojedinele (např. *jedině, vizuálně, dobře*), stejně tak částice (např. *spíš, třeba, prostě*). Číslovka se v textu vyskytuje pouze jedna (konkr. *tři*). Citoslovce se v textu nevyskytují. Substantiva se vyskytují ve všech pádech, nejhojněji v nominativu a

akuzativu, řídce v dativu. Text je založen na opakovaném užití vokativu při oslovování sebe samého (konkr. *Filipe*) a druhé osobě, singuláru, modálního slovesa (konkr. *musíš*) ve spojení s infinitivy plnovýznamových sloves. V tvarosloví neregistrujeme žádné odchylky od normy spisovné češtiny.

Pohlížíme-li na text z hlediska syntaktického, všímáme si dominance monologičnosti. V textu nacházíme oznamovací věty s komunikační funkcí nátlaku (konkr. *musíš být lepší, musíš být v tempu, musíš uvažovat divergendně*), na nichž je celý text vystaven. *Koryta* bývá ve svých promluvách často velmi stručný, což se odráží i na tomto konkrétním díle. V textu převažují jednoduché věty. Jednotlivé věty jsou pak od sebe zpravidla odděleny oslovením (konkr. *Filipe*). Nacházíme i souvětne konstrukce s vedlejšími větami účelovými připojenými hypotaktickou spojkou *protože*. V díle se objevuje nespočet motivovaných odchylek od pravidelnosti větné stavby. Nacházíme elipsy (např. *nezpomalovat, a jedině v kůži, pravidlo tří loukotí*), výčet (např. *cenné papíry drahé kovy nemovitosti, plán strategii taktiku, s bazénem podzemní garáží heliportem a dostatečně vysokým plotem*), samostatné větné členy (např. *kalokagatia, prevence, sociální darwinismus*), osamostatněné větné členy (např. *wellness, sauna, relax*) a apoziopcezi (např. *tak pak prostě jako*).

Z hlediska lexikální roviny v textu dominuje spisovný jazyk. Ve slovní zásobě převažují neutrální bezpříznakové výrazy, ale nacházíme i velké množství výrazů odborných (např. *kalokagatia, sociální darwinismus, ekonomii*). Hovorové výrazy se v textu takřka nevyskytují, objevují se pouze ojediněle (např. *hromadou písmen*). V textu neregistrujeme žádné výrazy s expresivním příznakem. Z hlediska dobového výskytu slov nacházíme neologismus (konkr. *musení*), archaismy ani historismy se v textu nevyskytují. Vzhledem k četnému výskytu odborných výrazů nacházíme velký počet slov přejatých cizích (např. *ekonomii, medicínu, architekturu*) a cizích (např. *smoothie, wellness, relax*). Setkáváme se i s univerbizovaným výrazem (konkr. *kartárku*) a opakovaným frazeologickým obratem (konkr. *jako by nebyl*).

Z básnických pojmenování je nutno zmínit četné zastoupení epitet, a to jak epitet ornans (např. *dnešní Filip, zítřejší Filip, neviditelná ruka*), tak epitet konstans (např. *drahé kovy, červenou řepou, finančního poradce*). Epiteta konstans v celém textu značně převažují. Nad tropy (konkr. personifikací *myslet na zdraví své peněženky* a metaforami *obklopit své jméno hromadou písmen, neviditelná ruka trhu*) převažuje užití figur. Text je vystavěn na opakování. Opakování nacházíme především v oslovení *Filipe* a paralelismu *musíš* a jeho alteracích. Opakují se jak celé verše (např. *musíš myslet sám na sebe, musíš myslet sám na*

sebe), tak jednoslovné výrazy v řadě za sebou (např. *musíš, musíš, musíš, musíš*). Nacházíme i další paralelismy (např. *neviditelná ruka trhu je spíš takový neviditelný mozek trhu neviditelný mozek trhu je spíš takový neviditelný penis trhu, žijeme totiž v taktické době žijeme v době, dnešní Filip musí být lepší než ten včerejší a zítřejší Filip musí být lepší než ten dnešní*). Na několika místech v textu se opakuje i frazeologické pojmenování *jako by nebyl*. Rýmové schéma není přesně definováno. Vzhledem k frekventovanému opakování by se v určitých pasážích dalo hovořit o absolutním rýmu.

2.2.1.2 ANALÝZA TEXTU SLAM PRO TEBE

V *Korytových* textech je zvuková stránka textu vždy kvalitně propracovaná. V tomto díle autor využívá zpěvného charakteru textu, který je podpořen jeho pravidelnou veršovou výstavbou s refrénem *seš tam ty*. U refrénu dochází k odpadnutí náslovného *j* ve slově *seš*. K odchýlkám od spisovné normy v hláskosloví patří v tomto případě krácení vokálů (např. *probudim, vracim, každym*), diftongizace *y* v *ej* (konkr. *žvejkačku, bejt*) a úžení *é* v *y/i* (konkr. *prkýnko, polívka, každym sedadle*).

Pro autora je rovněž charakteristické grafické členění textu do dlouhých strof. Délka strof je způsobena velmi krátkými verši, poněvadž jednotlivé věty bývají rozděleny do několika veršů. Dlouhé pauzy mezi strofami jsou zaznamenány pomlčkami. Autor neužívá interpunkci. Interpunkce je zachována pouze u zvolacích vět v refrénu, kde se vyskytuje vykřičník. Autor rovněž nedodrжуje užití velkých písmen na začátcích vět.

Ze slovních druhů v textu dominují substantiva, verba a vzhledem k opakovanému refrénu i zájmeno osobní (konkr. *ty*) a ukazovací (konkr. *tam*). V úvodní sloce se opakuje další ukazovací zájmeno (konkr. *tenhle*). Adverbia se vyskytují ve vsunutých strofách z vedlejší promluvové roviny, v primární promluvové linii se nachází pouze jedno adverbium (konkr. *půlnoční*). Číslovky nacházíme v poslední části díla (např. *raz, dva, tři*). V hlavní promluvové linii se vyskytuje velký počet primárních předložek u neshodných přívlastků (např. *kartáček na zuby, pohled do zrcadla, šuplík na ponožky*), zatímco adverbia (např. *nevyvratitelně, pochopitelně, nemilosrdně*) se objevují převážně ve vedlejší promluvové linii. Ze spojovacích výrazů můžeme nalézt spojky parataktické (např. *a, a tak, ale*) i hypotaktické (např. *když, než*). Částice (např. *no, co, třeba*) se v textu objevují pouze ojedinele, stejně jako citoslovce, které v textu nacházíme pouze jedno (konkr. *fuj*). Substantiva se v textu objevují převážně v nominativu, genitivu a akuzativu. U verba *seš*, které se objevuje ve tvaru druhé osoby, singuláru, indikativu, přítomného času, je užitá obecně

českého tvaru. Kromě úvodní strofy, v níž se verba vyskytují ve tvaru futura, je užito primárně přítomného času, což přispívá k dynamičnosti celého díla.

Z hlediska syntaktického je dílo vystavěno na dvou promluvových rovinách. Hlavní promluvová linie je založena na jednoduchých větách a polovětných konstrukcích s četným výskytem přívlasků neshodných. Jedná se především o věty oznamovací (např. *ráno se probudim, oči otevřu, kouknu se na strop*), zvolací (např. *seš tam ty!*) a o větné ekvivalenty (např. *co třeba jogurt, snídaně potřeba, jenom ne tam*). V textu nacházíme dvě řečnické otázky (konkr. *co třeba jogurt?, kudy z existenciální nudy?*). Vedlejší promluvové pásmo autor staví na souvětných řetězcích. Věty jsou převážně připojeny juxtapozicí, ale nacházíme i spojení parataktické a hypotaktické. Z motivovaných odchylek od normy větné stavby se v textu nejčastěji nachází elipsa přísudku u polovětných konstrukcí (např. *snídaně potřeba, co třeba jogurt*) a eliptické vynechání celého verše *seš tam ty*, jež je v textu znázorněno pomlčkou a zvukově nahrazeno pauzou. V textu rovněž spatřujeme i slovoslednou inverzi (např. *oči otevřu, z postele vylezu*).

Ve slovní zásobě nacházíme převahu neutrálních bezpříznakových výrazů. Hovorové výrazy (např. *tenhle, kouknu, mrknu*), charakteristické pro hlavní promluvovou linii, kontrastují s četným výskytem výrazů odborných (např. *paranoidní schizofrenie, symptomy, ambivalence*), které dominují v promluvové rovině vedlejší. V textu se vyskytuje i výraz obecné češtiny (konkr. *žvejkačku*) a knižní výraz (konkr. *patosu*). Expresivita se projevuje primárně ve výrazech se záporným citovým zabarvením, a to augmentativ (např. *barák*) a vulgarismů (např. *hovno, poseru, kurva*). Kladné citové zabarvení spatřujeme u deminutiv (např. *ovečky, kyblíku*). Výskyt slov přejatých cizích (např. *symptomy, halucinace, pacient*) koresponduje s četným užitím odborných výrazů.

Ve vedlejší promluvové linii se objevují epiteta. Epiteta konstans (např. *citová ambivalence, bizarní chování, paranoidní schizofrenie*) se v textu vyskytují častěji, než epiteta ornans (např. *neadekvátní afekty, existenciální nudy*). Hlavní promluvová linie je založena na hyperbolickém vyjádření a refrénovitým opakování verše *seš tam ty!* na konci strof. Verš *seš tam ty!* je mimo refrén užit i uvnitř slok a tvoří i samostatnou strofu. Rýmové schéma není přesně definováno. Rým se v textu objevuje náhodně. Rytmus a zpěvný charakter textu je zapříčiněn stejným počtem slabik ve verši a užitým refrénem.

2.2.1.3 ANALÝZA TEXTU ŽIJU BLBĚ

V tomto analyzovaném textu dominuje užití obecné češtiny, což koresponduje i s užitým hláskoslovím. Hojně se setkáváme s krácením vokálů (např. *jim, spim, netoužim*).

Naproti tomu ale nacházíme výrazy, v nichž ke zkrácení vokálů nedochází a je dodrženo užití hlásek dlouhých (např. *nemám, nevyznám, nestíhám*). Pozorujeme zde proto jisté kolísání. Dalším obecně českým jevem, jež se v textu nachází, je diftongizace *y* v *ej* (např. *hejbu, prošlej, nasranej*), a to především v rodových koncovkách přídavných jmen a kmenových sufixech sloves. Setkáváme se i s úžením *é* v *y* (např. *správného porna, každý letadlo, do kterýho*), což opět odpovídá obecně českému hláskosloví. Vzhledem k tomu, že obecně české jevy v textu dominují, prvky spisovné češtiny působí vůči nim poněkud kontrastně.

Po grafické stránce je text rozdělen do kratších strof. Každá strofa obsahuje několik krátkých veršů. Délka veršů je způsobena rozdělením jednotlivých vět do několika veršů. Dlouhé pauzy mezi strofami jsou graficky znázorněny pomlčkou. Autor stejně jako u všech svých publikovaných děl nedodrhuje interpunkci ani velká písmena na začátcích vět. Interpunkce je zaznamenána pouze u větných ekvivalentů s komunikační funkcí zvolání (např. *samozřejmě!, avada kedavra!!!*), vět tázacích (např. „*máte tu volno?*“; „*a na to jste přišla sama?*“) a u citací (např. „*vy nějak moc přemýšlíte, Filipe*“; „*a na to jste přišla sama?*“; „*máte tu volno?*“). Velká písmena spatřujeme pouze u vlastních jmen (např. *Filipe, Magdaléna, Jordana Belforta*) a názvů míst (např. *Bradavic*), skupin (např. *Zmijozelu*) a věcí (např. *Moudrej klobouk*).

Morfologická stránka textu navazuje na užití obecné češtiny v hláskosloví, tudíž inklinuje k hovorovosti. V textu nacházíme hovorové zakončení verb v první osobě, singuláru, indikativu, přítomnosti (např. *neinvestuju, potřebuju, umeju*). Ze slovních druhů dominují substantiva a verba. Substantiva se nejčastěji vyskytují v akuzativu singuláru i plurálu. U verb převažuje první osoba, singuláru, indikativu přítomnosti, vyjadřující zápor (např. *nechodim, nenosim, neinvestuju*). Není-li ve výpovědi užito verba se zápornou předponou, je zápor často vyjádřen jiným slovním druhem. Spatřujeme proto početné zastoupení pronomin, a to konkrétně záporných (např. *nic, nikdy, nikdo*) a vymezovacích (např. *všechny, každý, všechno*). Hojně se setkáváme rovněž s adverbii, prepozicemi a konjunkcemi. Spojovací výrazy bývají převážně hypotaktické. S ostatními slovními druhy se setkáváme zřídka, ale v textu jsou rovněž zastoupeny.

V díle převládá monologičnost. Nacházíme ovšem i prvky dialogičnosti, a to konkrétně v promluvách, v nichž se vyskytuje přímá řeč (např. „*vy nějak moc přemýšlíte, Filipe*“ - „*a na to jste přišla sama?*“). Pro autora jsou charakteristické krátké výpovědi. To se odráží i v tomto analyzovaném textu. Nacházíme převahu jednoduchých vět oznamovacího způsobu. Souvětí bývají připojena zpravidla hypotakticky. Otázky a zvolání

se objevují pouze v přímých promluvách. Z motivovaných odchylek od pravidelnosti větné stavby se v textu objevuje elipsa (např. *všechno nepravidelně, neví co znamená*), osamostatněný větný člen (např. *čtyřikrát denně, ty vole!*) a apoziopseze (např. *a když si objednáš smažák -, každý auto -, a tak jsem jediný -*). V textu se setkáváme i s inverzí (např. *že prý moc přemýšlím říkala paní doktorka*).

Oproti hláskosloví v lexiku nezaznamenáváme užití obecné češtiny. V díle, stejně jako u předešlých textů, dominuje spisovný jazyk s bezpříznakovými neutrálními výrazy. Na rozdíl od jiných *Korytových* textů, zaznamenáváme absenci odborných výrazů. V textu se vyskytují pouze zřídka (např. *fatalista, blesku, doktorka*). Odborné znalosti či jakýsi autorův všeobecný přehled můžeme spatřovat v častých odkazech na vlastní jména různých osobností (např. *Jordana Belforta, Johann Wolfgang Goethe, Andy Warhol*). S tím kontrastují univerbizované výrazy s expresivním příznakem (např. *bezďákovi, dojáky, smažák*). Text oplývá nadměrným množstvím slov přejatých cizích (např. *kravatu, jachtě, auto*). V textu neregistrujeme archaismy ani historismy, oproti tomu se setkáváme s neologismy, jež vznikly v knižních předlohách *J. K. Rowlingové* (např. *Bradavic, Zmijozel, avada kedavra!!!*) a odkazují na její díla.

Z básnických prostředků značně převažují figury. Dílo je vystavěno na opakování. V textu se hojně opakují paralelismy s užitím verb s předponou *ne-*, vyjadřující zápor. Paralelismy jsou dominantní v celém díle. Nacházíme i velké množství anafor (např. *že je mi pořád 16 že pořád čekám, protože je nevzdělaná protože její vzdělání jsou*). Specifický druh anafory nacházíme v úsecích, kde autor využívá postupné doplňování apoziopseze (např. *chtěl bych chtěl bych si to všechno chtěl bych si to úplně všechno*). Epifory jsou v textu rovněž zastoupeny (např. *chci být sám neumím být sám bojím se být sám nechci být sám, a pak jsem nasranej že jsem nasranej, nestíhám nic nestíhám*). Opakují se i celé verše, či jejich eliptické části (např. *a tak jsem jediný holce nebyl věrnej a tak jsem jediný*). Opakování těchto veršů ale není ve funkci refrénu. Setkáváme se i s ironicky vyjádřenými pasážemi (např. *protože její vzdělání jsou hollywoodský dojáky*). Rýmové schéma není přesně definováno. Vzhledem k četnému výskytu opakování bychom v určitých strofách mohli mluvit o absolutním rýmu. Rytmus tedy není docílen užitým rýmem, nýbrž krátkostí jednotlivých veršů, potažmo strof, což podporuje dynamiku celého díla.

2.2.1.4 ANALÝZA TEXTU 8. BŘEZNA 2017

V díle je kladen velký důraz na propracování zvukové stránky. Vzhledem k četnému výskytu rýmu má dílo pravidelný rytmus. Ani u tohoto díla nemůžeme mluvit o

žádném klasickém rýmovém schématu, ale rým se zde vyskytuje častěji než u předchozích analyzovaných textů. Z hlediska hláskosloví převládá hláskosloví spisovné češtiny navzdory tomu, že se i v tomto díle setkáváme s mnohými odchylkami od kodifikované normy. Hovoříme pak konkrétně o diftongizaci *y* v *ej*, již nacházíme především v nespisovných koncovkách adjektiv (např. *Českejch, obrovskej, zmařenejch, obtloustlej*), v zájmenech (např. *svejch*) a ve slovesech (např. *vylejt*). K dalším nalezeným odchylkám patří krácení vokálů (např. *vim, povídám, neumim*) a sjednocení rodů v a užití jednotné koncovky *-ý* (např. *rajskýho protlaku, novinový články, hulvátský chování*).

I v tomto díle se vyskytují pro *Korytu* charakteristické dlouhé strofy s krátkými verši, jež vznikají rozdělováním jednotlivých vět do více veršů. Dlouhé pauzy, budující napětí, jsou zaznamenány pomlčkami. Autor nedodržíje interpunkci. Interpunkce je zaznamenána pouze v pásmech, v nichž se vyskytují přímé promluvy (např. „*přesně tak!*“; „*stejně už to nedám!*“), otázky (např. *ve vaně si potykat?; hrst prášků spolykat?; z okna skočit?*) a zvolání (např. *náraz!; rána jako prase!; šok!*). Kolísání v užití interpunkce pozorujeme u vět, jež uvozují přímé promluvy. U některých uvozovacích vět sledujeme užití dvojtečky (např. *dokola mantru opakuje: „chceš nasrat lidi? skoč pod vlak!*), ale u jiných se s ní nesetkáváme (např. *přidává se další „stejně už to nedám!“*). Stejně jako u předešlých textů ani zde není dodrženo psaní velkých písmen na začátcích vět. Velká písmena jsou registrována pouze u vlastních jmen (např. *Armstrong*), názvů společností (např. *Českejch drah*) a názvů měst (např. *z Plzně na Prahu*). Zkratka *MDŽ* je rovněž korektně zapsána velkými písmeny.

V návaznosti na hláskosloví i z hlediska morfologického převládá užití kodifikovaných tvarů. I zde se ovšem setkáváme s několika nespisovnými prvky. Primárně v koncovkách (např. *s nima, Satanovo vidle*) a ve vynechání hlásek v koncovkách sloves (např. *utek', zvedaj*). Ze slovních druhů registrujeme zastoupení velkého množství substantiv, s čímž souvisí i hojný výskyt prepozic. Substantiva nacházíme primárně v nominativu a akuzativu. U verb zaznamenáváme široké spektrum tvarů. Verba se vyskytují ve všech osobách, primárně singuláru, indikativu. Registrujeme i výskyt imperativu (např. *skoč, přijmi*) a kondicionálu (např. *by strašil, by ožil, by mohli*). Autor užívá sloves ve všech časech, což vzhledem k narativní povaze textu přidává na dynamičnosti. Setkáváme se i přechodníkovým tvarem (např. *hypnotizující se*). Kromě výše zmíněných slovních druhů, v textu nacházíme i početné zastoupení adjektiv, pronomin a adverbíí. Vzhledem k tomu, že autor dílem promlouvá k neživé osobě, nacházíme v textu hojný výskyt osobního zájmena *ty* v různých tvarech. Spojovací výrazy

registrujeme jak parataktické (např. *a, ale, neb*), tak hypotaktické (např. *aby, pač, protože*). Mnoho vět je rovněž připojeno juxtapozicí. Ostatní slovní druhy, číslovky (např. *patnáct*), částice (např. *co, ne, no*) a citoslovce (např. *bum!, vendeta!, kámo*) nacházíme v textu ojedinelé.

Syntakticky bychom text mohli opět rozdělit do dvou promluvových rovin, stejně jako u jednoho z předchozích analyzovaných děl. Hlavní promluvovou linií tvoří autorova promluva k sebevrahovi. Vedlejší promluvovou rovinu spatřujeme v přímých řečech ostatních cestujících. Na základě výše zmíněného, v textu nacházíme kromě monologu i prvek dialogičnosti. Oproti jiným autorovým textům, nacházíme v tomto díle, vzhledem k jeho narativní povaze, značně delší výpovědi. Dominují tedy delší souvětí, a to souvětí parataktická i hypotaktická. Motivované odchylky od pravidelnosti větné stavby spatřujeme především v elipsách, a to primárně sloves, jejichž podobu jsme ale schopni vyvodit z kontextu (např. *něžně k ní upnuty, zrovna jak sluneční paprsky mraky, ale pro cestující obrovské skok*). Eliptická vyjádření v tomto případě napomáhají kondenzaci textu a její následné koherenci. V díle zaznamenáváme i výčet (např. *novinový články krimizprávy, hádky televize složenky neumytý nádobí nevynesený koše nedostatečně plný peněženky nebo čtvrthodinka rozkoše*) a osamostatněné větné členy (např. *bum! náraz! rána jako prase!*).

Ačkoli i v tomto textu stále převládají bezpříznakové neutrální výrazy, nacházíme už značné zastoupení slov příznakových. Hovoříme pak konkrétně o slovech s příznakem knižním (např. *kadeře, hovoří, zraky*) a básnickým (např. *notně, líbezná, upnuty*). V textu se rovněž objevují výrazy odborné (např. *kondolenci, konzistenci, promoci*), hovorové (např. *holka, zubaře*) a obecně české (např. *týpek*). Expresivitu můžeme doložit na příkladech slov jak s kladným citovým zabarvením (např. *mužik, chlapec, čtvrthodinka*), tak se záporným citovým zabarvením (např. *jako prase, nasírá, hulvátský*).

Přítomnost expresivity souvisí s četným výskytem obrazných pojmenování. Na rozdíl od dosavadně analyzovaných autorových děl, v nichž se zpravidla setkáváme s figurami, v tomto textu značně dominují tropy. Především mluvíme o eufemismech (např. *nesvedl vzdorovat života tlaku, políbit kovová ústa vlaku, seš v pánu*), s nimiž kontrastují dysfemismy (např. *hodit lano, odkroutí*) a ironická vyjádření (např. *slavíme svátek sebevrahů, v touze přiblížit se konzistenci rajského protlaku, chtěl sis užít svejch patnáct minut slávy*). Hojně je zastoupena i hyperbola (např. *uvězněn v kupé, s haldou zmařenejch plánů, minimálně pětsetkrát*). Jazykovou hru spatřujeme v přetvoření obecně známého citátu s odkazem na jeho autora (konkr. *Armstrong Českéjch drah malej krok pro*

tebe ale pro cestující obrovskej skok). V neposlední řadě v textu nacházíme i přirovnání (např. *jak sluneční paprsky mraky, jako prase, jako kondolenci*) a personifikaci (např. *hovoří karma, vidle bodly, strašil imperativ*).

2.2.1.5 ANALÝZA TEXTU OSOBNÍ STRÁŽCE ANEB STOPAŘŮV PRŮVODCE TVOJÍ GALAXIÍ (FEAT. WHITNEY HOUSTON)

Ačkoli i v tomto textu nacházíme hojný výskyt rýmu, ani v tomto případě nemůžeme mluvit o žádném z klasických rýmových schémat. Užitý rým ale udává pravidelný rytmus, což napomáhá autorovu cíli, a to udržet recipientovu pozornost a podpořit spád textu. V hláskosloví opět pozorujeme kolísání mezi krácením a dodržováním délek vokálů. Krácení vokálů se projevuje na příkladech (např. *musim, miliónovym*), u ostatních výrazů je dodržena kodifikovaná norma. Z dalších odchylek od spisovné normy nacházíme diftongizaci *y* v *ej* (např. *nekonkurovanej, plusovej, bystrej*), užití jednotné koncovky *-ý* (např. *uzavřený stěny*) a úženi *é* v *y* (např. *tvýmu pohodlí, svý slávy*).

Graficky je text členěn jak do delších, tak do kratších strof. Délka strof je zapříčiněna rozdělováním jednotlivých vět do několika krátkých veršů. Dlouhé pauzy mezi strofami jsou graficky znázorněny, pro *Korytu* příznačnými, pomlčkami. Ani v tomto díle není dodržena interpunkce. Interpunkční znaménka registrujeme pouze u otázek (např. *jdeš na nákup?, jdeš na gyndu?, jdeš s rodinou na sváteční oběd?*) a zvolání (např. *budu tam!*). V případě dvou výřtů se za jejich uvozovacími větami setkáváme s dvojtečkou (konkr. *a najdu tě všude:, půjdu kamkoliv:*). Absenci velkých písmen zaznamenáváme na začátcích vět. U vlastních jmen (např. *Diego Rivera, Frida Kahlo, Bud Spencer*), názvů hor (např. *Everestu*) a názvů měst (např. *Králově Dvoře*) jsou velká písmena zachována. Zkratka *StB* je rovněž zapsána korektně.

V tomto díle nacházíme dominanci substantiv, verb a pronomin. Substantiva se objevují ve všech pádech, převážně ale v nominativu, genitivu a akuzativu. Vokativ se užívá u oslovení (např. *holčičko*). Vzhledem k tomu, že autor dílem promlouvá k jisté osobě, spatřujeme verba primárně v první a druhé slovesné osobě, singuláru, indikativu, přítomném. Hojně se vyskytují i v budoucím čase, a to především v opakovaném verši (konkr. *budu tam!*). Rovněž u nich registrujeme inklinaci k hovorovosti, a to vzhledem k užití hovorových koncovek (např. *kreju, dosahuju, věnuju*). U pronomin nacházíme převahu různých tvarů zájmen osobních (např. *ty, já, my*) a přivlastňovacích (např. *tvojí, našem, náš*). Četný výskyt registrujeme i v případě adjektiv, adverbii, prepozic a

konjunkcí. Nad parataxí, dominuje hypotaxe. Hojně se setkáváme i s juxta pozicí. Na rozdíl od ostatních autorových děl, v tomto textu zaznamenáváme i jistý počet číslovek (např. *devatero, čtyři, dvou*). Počet bývá vyjádřen i jinými slovními druhy (např. *několika, miliónovym, nekonečno*). Částice (např. *ne*) a citoslovce (např. *ježkovy zraky*) se v textu vyskytují zřídka. Překvapivým zjištěním pro nás bylo, že autor v pasáži *že znám i tvoji velikost bod* užil chybného tvaru zájmena. Namísto akuzativu bylo chybně užito instrumentálu, s čímž se vzhledem k autorově jazykové vybavenosti zpravidla nesetkáváme. Samozřejmě se mohlo také jednat o pouhou tiskařskou chybu.

Pohlížíme-li na text z hlediska syntaktického, všímáme si převahy kratších souvětí. Mimo toho se v textu ale vyskytují i věty jednoduché a větné ekvivalenty (např. *pohroma!*). Souvětí bývají primárně hypotaktická, založená na oznamovacích větách. I zde se ale setkáváme s hojným výskytem otázek (např. *jdeš na nákup?, jdeš na gyndu?, jdeš s rodinou na sváteční oběd?*), na něž si autor sám odpovídá opakovaným zvoláním (konkr. *budu tam!*). K motivovaným odchylkám od pravidelnosti větné stavby, jež v textu spatřujeme, řadíme především výčet (např. *telefonní číslo email nebo adresu bydliště, facebook twitter instagram*), elipsu (např. *pouze s tebou na špičku Everestu, dva opačně nabitý magnety, nerozlučný jako ručičky hodin*) a vytčení (např. *dokonalá symbióza to je náš leitmotiv, já a ty to je vrchol kompatibility*). V díle se rovněž setkáváme s inverzí (např. *vždycky ozvu se ti, blesky metá*).

V lexiku stále převládají bezpříznakové neutrální výrazy. Ani v tomto textu ale nespátřujeme absenci slov knižních (např. *zesnulý, nespočet, synergie*), hovorových (např. *restu*) a odborných (např. *kompatibility, komplementarita, symbióza*). Stylisticky příznakové jsou zde anglicismy (např. *all day long, king, stalkingu*). V díle nacházíme i neologismus (konkr. *STAL-KING-KONG*). Text je vystavěn na odkazech na slavné osobnosti (např. *Chuck Norris, Zátopek, Diego Rivera*) a na filmové postavy (např. *Batman, Robin, Cruella de Vil*), jež se projevují v přirovnáních. Tato skutečnost opět koresponduje s autorovým všeobecným přehledem. Expresivitu pozorujeme u deminutiva (konkr. *holčičko*). Setkáváme se i se slovem vzniklým univerbizací (konkr. *gyndu*).

Jak už bylo zmíněno výše, text je vystavěn na přirovnávání autora a adresáta tohoto textu k různým slavným osobnostem (např. *jako Diego Rivera a Frida Kahlo, jako Bud Spencer a Terence Hill*) a filmovým postavám (např. *jako Batman a Robin, jako Forrest Gump a Jenny*). Přirovnání se v textu opakuje i v jiných případech (např. *jako kůže dalmatinů, jako ručičky hodin*). Z dalších obrazných pojmenování nacházíme metaforu (konkr. *vrytou do paměti*), hyperbolu (např. *dopis za dopisem, půl světa, devatero hor*) a

personifikaci (konkr. *si mozek uvědomuje*). V textu registrujeme i, pro autora charakteristické, užití figur. Mluvíme pak konkrétně o paralelismu (konkr. *jdeš na nákup?, jdeš na gyndu?, jdeš s rodinou na sváteční oběd?*), jež se objevuje ve spojení s opakovaným veršem (konkr. *budu tam!*), který v konkrétním úseku může plnit funkci refrénu. Jazyková hra se projevuje v otočení obecně známého přísloví (konkr. *když nemůže hora k Mohamedovi musí Mohamed k hoře*). Přísloví se v textu objevuje i v závěrečné strofě (konkr. *ve dvou se to vždycky lépe táhne*). V otázce rýmu v díle často nacházíme přesah, přičemž jedno slovo na konci verše jedné strofy se rýmuje s druhým slovem na konci verše strofy následující. V určitých strofách by se dalo hovořit o klasickém rýmovém schématu *abab*, což ale nemůžeme vztáhnout na celý text. U slam poetry je obecně rýmové schéma těžko definovatelné, ačkoli se rým vyskytuje hojně.

2.2.2 ANALÝZA JEDNOTLIVÝCH DĚL AUTORA ROBERTA NETUKY

2.2.2.1 ANALÝZA TEXTU SEN O DEMOKRACII? DOBRÁ MYŠLENKA ALE MYŠLENKA POUHÁ... VLÁDA LUKAŠENKA - DLOUHÁ TUZE DLOUHÁ...

Netukova díla jsou příznačná velmi propracovanou zvukovou stránkou. Ačkoli ani u něj nemůžeme mluvit o žádném z klasických rýmových schémat i zde se rým vyskytuje hojně. Dílo má proto pravidelný rytmus a spád. U *Netuky* více než u kteréhokoli jiného slamového autora zaznamenáváme rychlou kadenci slov, což koresponduje i s kondenzací textu. V hláskosloví registrujeme krácení vokálů (např. *čerstvym*) velmi zřídka. Naproti tomu se ale často setkáváme s užitím jednotné koncovky *-ý* (např. *ženy rozsekaný, sehnutý lidi, každý místo*) a s tím souvisejícím úžením *é* v *y* (např. *jedinýmu prezidentu, konečným zisku, velkého svazu*). Diftongizaci *y* v *ej* pozorujeme u obecně české koncovky pronomina (konkr. *ktorej*).

Z hlediska stránky grafické bychom o textu mluvili spíše jako o poezii v próze. Text je členěn do sloupců, které sice vizuálně připomínají strofy, ale jejich funkci neplní. Rýmy se totiž vyskytují na kterémkoli místě v řádku. Na jeho začátku, na konci i v prostředku. Text je dále členěn do odstavců. Jednotlivé odstavce začínají velkým písmenem a jsou ukončeny apoziopézí, graficky znázorněnou třemi tečkami. Vzhledem k tomu, že se nejedná o publikovaný text, nýbrž o pouhou předlohu mluveného projevu, nacházíme výrazy s absencí diakritických znamének (např. *te, vysvetlíme*). Autor rovněž nedodrжуje interpunkci. Interpunkci nacházíme na koncích odstavců v podobě tří teček. Tři

tečky, jež se vyskytují uvnitř odstavců, označují parcelaci výpovědi a naznačují dlouhé pauzy. Další interpunkční znaménka, která v textu registrujeme, jsou pomlčky. Pomlčky nacházíme u aponovaných větných členů.

Vzhledem k narativně popisnému charakteru textu převládají substantiva a verba. Substantiva nacházíme primárně v nominativu, genitivu a akuzativu. Se slovesy se setkáváme především v třetí osobě, a to obou čísel oznamovacího způsobu. V textu se též vyskytují imperativy (např. *služ!, vem, nesud'*) a opakovaný kondicionál (konkr. *chtěl bych*). U verb dominuje přítomný čas, ale registrujeme i hojný výskyt času budoucího. Minulý čas se v textu naopak objevuje pouze jednou (konkr. *bydleli*). Rovněž se u sloves setkáváme s odchylkou od spisovného jazyka, a to v případě odpadnutí poslední hlásky u některých výrazů (konkr. *strkaj, dostávaj, nepadaj*). V otázce zastoupení ostatních větných členů si můžeme povšimnout, že text disponuje velkým množstvím pronomin, a to vzhledem k opakování vztažných zájmen (konkr. *kde, kdo*). Adjektiva, ačkoli je v textu též registrujeme, jsou často nahrazena substantivy v platnosti přívlastků neshodných. Adverbiale a prepozice se vyskytují rovněž hojně. Ze spojovacích výrazů dominují spojky paratactické (konkr. *a, ale, i*) a připojení vztažným zájmenem (konkr. *kde*). Ostatní větné členy se v textu vyskytují zřídka.

Syntakticky je text členěn do složitých souvětých konstrukcí. Až na čtyři odstavce, které ani nezačínají velkým písmenem, odpovídá každý odstavec jednomu souvětí a začíná větou (konkr. *Chtěl bych napsat slam o Bělorusku*). Po úvodní větě zpravidla následuje připojení výpovědí, jež bychom mohli považovat za nepravé věty vedlejší. Formálně jsou tyto věty připojeny hypotaxí (konkr. *kde*), ale svou řídicí větu nijak nedeterminují. Na těchto výpovědích je vystavěn celý text. Primární komunikační funkcí těchto výpovědí je funkce oznamovací, potažmo rozkazovací. Otázky v textu nenacházíme. Autor hojně pracuje s inverzí. Inverze v tomto případě napomáhá vzniku rýmu (konkr. *i kdyby na chleba nebylo hlavně aby se topilo, pravidla divadla s oponou neustále staženou, liché jsou tváře co suše polykají nespravedlivý systém politickýho žháře a lháře*). Motivované odchylky od pravidelnosti větné stavby spatřujeme v eliptických vyjádřeních (konkr. *kde namísto férovosti čachry machry v zákulisí, bída lesku bez potlesku, bez přípitku na zdraví*), ve výčtech (konkr. *hokejista fotbalista mentalista farmář, rozhovory hovoroy i pohovory, domy krámy i holobyty*) a v parcelaci výpovědi (konkr. *kamsi do lesů.. a tam vše... řádně... vysvětlíme*). Z nemotivovaných odchylek nacházíme kontaminaci (konkr. *po více jak dvacet let*) a atrakci (konkr. *s oponou neustálou staženou*). V těchto

případech se ale klidně může jednat o pouhý překlep či autokorekci a v mluveném projevu se vůbec nemusí projevit.

Ve slovní zásobě opět dominují bezpříznakové neutrální výrazy. Setkáváme se ale s početným zastoupením slov příznakových. Mluvíme pak primárně o výrazech knižních (konkr. *prospekty, věhlas, rozbřesku*), hovorových (konkr. *neplechu, krámy, krachem*) a odborných (konkr. *aparát, kandidát, disidentů*). Nacházíme i obecně český výraz (konkr. *telku*). Expresivita se projevuje primárně ve slovech se záporným citovým zabarvením, a to zejména ve vulgarismech (konkr. *děvka, kurev, mrdku*). Expresivní příznak nacházíme i v ironických vyjádřeních (konkr. *ve jménu patentu na rozum, prostě superman*). Ze stylisticky příznakových výrazů z hlediska dobového výskytu v textu registrujeme pouze neologismus (konkr. *superman*). Vzhledem k obsahu textu se v díle setkáváme primárně se slovní zásobou z oblasti politiky.

Navzdory velmi vážnému tématu, o němž dílo pojednává, v textu spatřujeme hojný výskyt obrazných pojmenování. Užitá obrazná pojmenování ve spojení s vážným tématem odrážejí kvalitu autorovy práce. Z figur registrujeme především již výše zmíněnou inverzi a opakování úvodní věty každého odstavce (konkr. *Chtěl bych napsat slam o Bělorusku*). Nad figurami dominují tropy. Registrujeme četný výskyt metafor (např. *strkaj hlavu do písku, hlavu pštrosí, svoboda slova ale pouze ta z olova*), hyperbol (např. *má talentu na rozdávání, prostě superman, všechno se točí*) a personifikací (např. *vládne tu cenzura, tváře co se soukají, tváře co polykají*). Často se objevují i epiteta, a to epiteta konstans (např. *čerstvým vzduchu, vládní aparát, veřejný prostor*) i epiteta ornans (např. *pomatených disidentů, mužné a autoritativní obočí, politickýho žháře*). Dále nacházíme i četné zastoupení expresivních ustálených spojení (např. *čachry machry, třesky plesky, čert vem*). Výpovědní hodnota díla rezonuje s užitím oxymóronu, jež se projevuje v dvouslovném spojení (konkr. *bída lesku*) či bychom tak mohli chápat i celou závěrečnou výpověď (konkr. *ve jménu ochrany lidu zezadu ustřelují palice*). Text odkazuje na absurdnost situace, proto autor hojně pracuje právě s kontrastem.

2.2.2.2 ANALÝZA TEXTU ZLODĚJ VOLÁ OKRADL MĚ ZLODĚJ NECHTE MĚ BEJT ANEB NETANJAHU NA TAHU

Po zvukové stránce je text opět velmi kvalitně zpracován. Ačkoli se i zde setkáváme s hojným výskytem rýmu, nemůžeme ho ani v tomto případě přiřadit k žádnému z klasických rýmových schémat. Pro autora je příznačné kladení rýmujících se výrazů hned

za sebou (např. *jinýho rasovýho, na klopě po kupě, minulosti o zlosti*), ale rým spatřujeme i v jiném postavení. Tato skutečnost podporuje rytmičnost a spád celého díla. V hláskosloví, na rozdíl od předchozích analyzovaných textů, neregistrujeme nadměrné množství odchylek od kodifikované normy. V textu se nejčastěji objevuje užití jednotné koncovky – *y* (např. *jiný náboženský skupiny, liberálně-demokratický pilíře, ostnatý dráty*) a s tím související úženi *é* v *y* (např. *jinýho, rasovýho, mírovýmu*), což zaznamenáváme primárně u adjektiv. Spatřujeme zde ale jisté kolísání, poněvadž u některých výrazů je spisovná varianta dodržena (např. *židovské krve, židovského národa*). Další z odchylek v díle nezaznamenáváme.

Graficky je text členěn do sloupců. Jednotlivé sloupce jsou dále rozděleny do odstavců. Sloupce stejně jako u předešlého textu mohou evokovat strofické členění. Funkci strof ale neplní. Dílo bychom opět mohli definovat jako poezii v próze. Ani u tohoto textu autor takřka nezaznamenává interpunkci a velká písmena. Z interpunkčních znamének registrujeme především tři tečky, jež označují dlouhé pauzy mezi jednotlivými výpověďmi a nacházejí se jak uvnitř odstavců, tak na jejich koncích. Pomlčky připojují nepravé věty vedlejší, v nichž se opakuje úvodní spojení (konkr. *tam kde*). Interpunkci rovněž registrujeme u otázek a zvolání. Velká písmena jsou dodržena pouze u tří výrazů (konkr. *Ovšem, Araba, Davidova hvězda*). V ostatních případech zaznamenáváme jejich absenci. *Netukova* díla slouží jako předlohy mluveného projevu, proto i v tomto textu není v určitých pasážích dodržena diakritika. Na této skutečnosti můžeme demonstrovat fakt, že grafická stránka není pro slam poetry stěžejní.

I u tohoto textu platí, že v textu dominují substantiva a verba. Substantiva nacházíme ve všech pádech kromě vokativu. Verba se nejhojněji objevují v impersonálním tvaru, a to konkrétně v infinitivu (např. *vystoupat, číst mít*). Četné zastoupení nacházíme i u většiny ostatních slovních druhů. Mluvíme pak konkrétně o prepozicích (např. *na, z, o*) a adverbiiích (např. *efektivně, křivě, dosti*). Adjektiva (např. *posvátnou, rasovýho, vlastním*) v platnosti primárně přívlastků shodných determinují své řídicí členy. Spojovací výrazy zaznamenáváme jak parataktické (např. *a, a to, i*), tak hypotaktické (např. *že, ať, aby*). Nemůžeme opomenout ani pronomina, mluvíme pak primárně o zájmenech vztažných (např. *kdo, kde, který*), jež se v textu často opakují. Číslovky (např. *první, druhý*) a částice (např. *třeba, budiž, přece*) se v textu objevují zřídka. Citoslovce v textu neregistrujeme. Odchytku od spisovného tvarosloví můžeme pozorovat v užití nespisovné koncovky –*a* v instrumentálu (konkr. *s ostatníma*). V textu se setkáváme i s pravopisnou chybou (konkr. *namísto davidovi hvězdy*).

V textu dominují větné ekvivalenty s infinitivním tvarem slovesa. Tyto nevětné výpovědi si ale udržují svou komunikační funkci i propoziční obsah a tvoří dlouhé složité řetězce, které jsou připojeny primárně juxta pozicí. V díle ovšem spatřujeme i souvětí, a to souvětí jak hypotaktická, tak parataktická. Jednoduché věty naproti tomu v textu neregistrujeme, ačkoli je tato skutečnost vzhledem k náročnosti stavby těžko definovatelná. Nacházíme i hojně zastoupení nepravých vět vedlejších, které jsou připojeny primárně vztažnými zájmeny (např. *tam kde nedocházelo ke zvěrstvům na obyvatelstvu, tam kde ony dřívější návraty vyvolávaly střety*). V textu se nachází pasáže s řečnickými otázkami, na něž si autor buďto odpovídá sám, nebo na ně ani žádnou odpověď nečeká (např. *proč tu vládne rasismus naruby?, ublíženo bylo dosti a komu?, proč je třeba eliminovat i sekulárně smýšlející araby?*). V díle je zastoupena i inverze (např. *a proto vracíme se domů, aby rovnost zde platila, jednu stranu má mince*), elipsa (např. *s ostatníma sladěn do pruhu, tím si budme jistí... zjištění že, alláh stoupá na miskách vah zatímco jehova klesá...*) a již dříve zmíněná apoziopseze v podobě tří teček. Často se setkáváme i s parcelací výpovědi (např. *oba – dva – jsme, zjištění že nejlepší politikou... je politika... čištění, nedopouští – proč*).

Kromě bezpříznakových neutrálních výrazů, jež se v textu vyskytují přirozeně nejčastěji, nacházíme výrazy, jež jistý příznak nesou. Mluvíme pak konkrétně o slovech hovorových (např. *kupě, škatulkovat, utíkali*), knižních (např. *dosti, budiž, piliře*) a odborných (např. *sekulárně, kolize, krize*). Vzhledem k obsahu textu je v díle užita slovní zásoba převážně z oblasti náboženství (např. *talmud, tóru, kippu*) a válečné tematiky (např. *diktátorů, pogromy, zbraní*). Expresivita se projevuje primárně ve slovech se záporným citovým zabarvením (např. *prdele, zvěrstvům, mydlit se*). Stylisticky příznakové výrazy z hlediska doby výskytu v textu neregistrujeme. Z hlediska původu slov avšak spatřujeme hojný výskyt slov přejatých cizích (např. *diasporu, raba, menoru*) a cizích (např. *kadish, jude*).

Ačkoli je pro text stěžejní primárně jeho obsah, i zde se setkáváme s četným užitím básnických pojmenování. Z figur můžeme sledovat paralelismy, jež se v textu nacházejí v různých pasážích. Konkrétně se pak projevují v nepravých větách vedlejších a ve výpovědích, které začínají hypotaktickou spojkou (konkr. *že*). Dominantní jsou ale v textu tropy. Jedná se pak primárně o epiteta, a to epiteta konstans (např. *posvátnou horu, noční můry, Davidova hvězda*) i ornans (např. *vlastním pruhu, nenáviděnou palestínu, židovské krve*) a frazeologická pojmenování (např. *jednu stranu má mince, vyhazovali do povětří, vrána k vráně sedá*). Registrujeme i eufemismy (např. *klást věnce na hroby, nejsou naživu*), personifikace (např. *Davidova hvězda neodpouští, vládne rasismus*) a metafory

(např. *alláh stoupá na miskách vah zatímco jehova klesá, půlměsíc by měl zde patřit na nebesa, což otvírá dveře tomu*).

2.2.2.3 ANALÝZA TEXTU KDYŽ

Zvuková stránka textu potvrzuje, že autor velmi dobře pracuje s prozodií, tedy rytmem, přízvukem a intonací řeči. Rytmus je podpořen užitým rychlou kadencí slov a rýmem, jež, stejně jako v předchozích textech, nemůžeme přiřadit k žádnému z klasických rýmových schémat. I zde platí, že rýmující se výrazy jsou často kladeny hned za sebe (např. *matiku moc v malíku, hrátky dávky, receptu na buchtu*). Rytmus napomáhá dynamice a spádu celého díla. V hláskosloví spatřujeme odchýlení od kodifikované normy pouze zřídka. Jedná se pak primárně o užití jednotné koncovky *-ý* (např. *smažený játra, žádný úsměvný šarvátky, jaký to je*) a s tím souvisejícím úžením *é* v *ý* (např. *příbalovym, veřejnýho, jinýho*). Krácení vokálů (např. *příbalovym*) a diftongizace *ý* v *ej* (např. *novej, bejt*) se objevuje jen v několika málo případech. S jinými odchylkami od spisovného hláskosloví se v textu nesetkáváme.

Grafická stránka odpovídá stejnému členění, se kterým se setkáváme i u ostatních autorových textů. Dílo je děleno do sloupců, které jsou dále segmentovány do odstavců. Jediným rozdílem oproti ostatním textům je přítomnost poněkud kratších odstavců. Ani zde není přesně dodržena interpunkce. Interpunkci registrujeme u apoziopese, jež naznačuje dlouhé pauzy mezi jednotlivými výpověďmi, u otázek (např. *komu potom věnovat opravdový slovo či větu?*) a u vložených výpovědí, jež jsou znázorněny pomlčkami. Zaznamenáváme absenci velkých písmen, velká písmena nacházíme pouze ve dvou případech, a to v názvech léků (konkr. *GS Condra, Panadolu*). Vzhledem k tomu, že text není publikovaný, se i zde setkáváme s občasnou absencí diakritiky (např. *obchodákem*).

Z hlediska morfologického si můžeme povšimnout, že dílo je vystavěno na substantivech. Substantiva se hojně vyskytují v nominativu a vzhledem k časté platnosti substantiv jakožto přívlasků neshodných i v genitivu a v akuzativu. Verba, ačkoli je jejich výskyt hojně elidován, se v textu vyskytují rovněž často. Objevují se pak primárně ve třetí osobě obou čísel, indikativu a nacházíme je ve všech časech. U sloves sledujeme i užití impersonálního tvaru, a to konkrétně infinitivu. S přítomností přívlasků shodných i neshodných koresponduje výskyt adjektiv a prepozic. Spojky spatřujeme primárně parataktické (např. *a, i, ale*). Stylistický příznak registrujeme u opakování hypotaktické spojky (konkr. *když*) a četného užití záporných zájmen (např. *nikdo, nikde, žádný*). Výskyt

adverbiale (např. *leda, milerád, dobře*) spatřujeme v díle rovněž hojně. Číslovky (např. *dva, pět*), částice (např. *spíš*) a citoslovce (např. *do prčic*) se v textu objevují výjimečně. Odchytky od spisovného tvarosloví nacházíme v odpadnutí koncových hlásek u sloves (např. *dotikaj, vypadaj*). I v tomto textu zaznamenáváme jednu pravopisnou chybu (konkr. *střetů co vlévali by*).

Syntakticky je text členěn do dlouhých souvětých řetězců a pasáží, v nichž se uplatňují větné ekvivalenty. Centrem větných ekvivalentů je primárně infinitivní tvar slovesa či substantiva v nominativu. Nevětné výpovědi si přes absenci verba finita zachovávají svou komunikativní funkci a propoziční obsah. V textu dominují věty oznamovací. S větami tázacími se setkáváme zřídka, jedná se pak především o řečnické otázky (např. *komu potom věnovat opravdový slovo či větu?*). Zvolání, rozkaz ani věty práci v textu neregistrujeme. Z motivovaných odchylek od pravidelnosti větné stavby zaznamenáváme výčet (např. *rifle kamaše kravatu, dotyky hrátky dávky jemnocitu, zad střev či plic*), parcelaci výpovědi (např. *když... byli, jenomže – nikde nikdo není, na hodnoty – pra – rodinný*), či elipsu. Elipsa se vyskytuje primárně u větných ekvivalentů, v nichž je elidováno verbum finitum. V díle je pracováno i se slovoslednou inverzí (např. *když byl jsi tu, ač hodný je, malým písmem jsou psány*) a již dříve zmíněnou apoziopozí.

V díle převažuje spisovný jazyk s bezpříznakovými neutrálními výrazy. Registrujeme ale i slova příznaková. Hovoříme pak konkrétně o výrazech s příznakem hovorovým (např. *tenhle, neutíká*), knižním (např. *jemnocitu, splín, vplout*) a odborným (např. *doktor, farmaceutický průmysl, hypoték*). Expresivita se projevuje ve slovech jak s kladným citovým zabarvením (např. *hrátky, babičky, bříška*), tak se záporným citovým zabarvením (např. *do prčic, cpát, chlast*). Z hlediska původu slov spatřujeme hojný výskyt slov přejatých cizích (např. *šarvátky, historka, recepty*). Vzhledem k obsahu textu sledujeme užití slovní zásoby z oblasti lékařství (např. *cévní mozková příhoda, revma, kornatění žil*) a domácího života (např. *buchtou, bábovku, chatu*). Zaznamenáváme i univerbizované výrazy (např. *obchodákem, kreditek*), slova obecně česká (např. *tuhletu, fuška, nemakáš*) a slangová (např. *matiku*).

Z básnických pojmenování v textu registrujeme jak tropy, tak figury. Figury se projevují primárně v paralelismech, jež začínají vždy jedním stejným slovem (např. *když, aby, někomu*). V díle registrujeme i mnohá jiná opakování, jež jsou ale vzhledem ke členění textu a absenci veršů těžko definovatelné. Opakují se ale buďto slova, či celá slovní spojení. K přímým básnickým pojmenováním, jež se v textu objevují, řadíme epiteta konstans (např. *dolních končetin, příbalovým letáku, nákupních vozíků*), epiteta ornans

(např. *hodinová dřina, veřejného naplnění, hodiny pro rodinný*) a přirovnání (např. *jako tenkrát*). Jako nepřímá básnická pojmenování označujeme metafory (např. *aby za tuhle tu vatu, nasát prázdnotu, vlévali by mízu do žil*), personifikace (např. *zbytečnost která tě semílá a potápí*) a metonymie (např. *ty hodiny tikaj, na ježiška setkat se*). V textu registrujeme i zastoupení frazeologismů (např. *nemají moc v malíku, splín na duši, na prstech jedny ruky*), eufemismů (např. *dotikaj ti hodiny*) a dysfemismů (např. *kopem si hroby*).

2.2.2.4 REKLAMASLAM

Z hlediska roviny zvukové sledujeme u tohoto textu rychlou kadenci slov, jež napomáhá rytmičnosti a melodičnosti celého textu. Užitý rým, ačkoli se v textu vyskytuje hojně, nemůžeme ani v tomto případě přiřadit k žádnému z klasických rýmových schémat. Rým se nachází na různých pozicích v textu, ale vzhledem k absenci veršů je těžko definovatelný. V hláskosloví spatřujeme odchylky od kodifikované normy v případě užití jednotné koncovky *-ý* (např. *špinavý kalhoty, sme mrtvý*), diftongizace *ý* v *ej* (např. *cejtíš, mořskej, bejt*) a vypuštění náslovného *j* (konkr. *sme*). Krácení vokálů, se kterým se v textech slam poetry setkáváme velmi často, v díle neregistrujeme. U výrazu *ňákej* si můžeme všimnout vypuštění několika hlásek.

Graficky je text členěn do sloupců, jež jsou dále segmentovány do odstavců. Odstavce jsou v tomto případě značně kratší. V díle zaznamenáváme úplnou absenci velkých písmen. Interpunkci nacházíme pouze u zvolání (např. *je nám skvěle!, je to prostě báječné!*), otázek (např. *cítíš jak život je hořký?!*) a apoziopézí, jimiž jsou naznačeny dlouhé pauzy. U spojovaných výrazů registrujeme i spojovník (např. *coca-colu*). Zvukově prodloužené hlásky jsou graficky znázorněny jejich znásobením (např. *jooo*). I tento text slouží pouze jako předloha mluveného projevu, i v tomto případě proto nacházíme výrazy s absencí diakritiky (např. *čechu, chlapu*).

Vzhledem k obsahu textu, který je postaven na názvech značek různých věcí a jejich reklamních sloganech, spatřujeme dominanci substantiv. Substantiva se nacházejí především v nominativu, genitivu a akuzativu. U verb se objevuje hojné užití infinitivních tvarů. Nejsou-li verba ve tvaru infinitivu, nacházíme je pak především ve všech osobách singuláru, indikativu, přítomnosti. Imperativ se v textu vyskytuje primárně u druhé singulární osoby (např. *ber si, opři se, dej si*). Konjunktiv v textu registrujeme rovněž (např. *aby bílá bílou byla*). V platnosti přívlastků shodných zaznamenáváme adjektiva (např. *orosenou odměnu, pořádná slast, vysokou horu*). V návaznosti na četný výskyt substantiv se v textu

objevuje i početné zastoupení prepozic (např. *pro, u, po*). Ze spojovacích výrazů zaujímají dominantní postavení parataktické spojky (konkr. *a*). Ukazovací zájmena (např. *ten, to, tak*) plní funkci odkazovací. Příslovce (např. *správně, mile, skvěle*) a částice (např. *jo, hlavně, prostě*) v textu registrujeme v poněkud nižší míře. Citoslovce (např. *ty vole, jupí, nazdar*) se v textu objevují zřídka. Číslovky v díle nezaznamenáváme.

V díle převládá monologičnost, v pasážích, v nichž je užitá druhá osoba v imperativu, spatřujeme prvky dialogičnosti. Syntakticky je text dělen do dlouhých primárně parataktických souvětých řetězců. Nevětné výpovědi vznikají užitím infinitivního tvaru slovesa, či jeho eliptickým vyjádřením. Tyto větné ekvivalenty pak rovněž vytvářejí dlouhé složité konstrukce. Motivované odchylky od pravidelnosti větné stavby sledujeme v užití inverze (např. *dnes to nejlepší je pro mě billa, nový život znamená, na mytí nádobí mít svůj jar*), elipsy (např. *radegast pořádná slast, na špinu pronto proti prachu, namísto palmexu síla tixu*), výčtu (např. *pepsi ber si merci, laysi airwaysi alwaysi*) a vytčení větného členu (např. *bref osvěžovač vzduchu, radegast pořádná slast, vítana je u nás vždy vítaná*). V díle je dále pracováno s parcelací výpovědi, čímž vznikají osamostatněné větné členy (např. *když nemáš heru... nevíš co je radost protože... pečení je radost... a hera je pečení, kde je mattoni tam je život... jenomže mattoni... už není*).

Z hlediska lexika v textu převládá spisovný jazyk s nepříznakovými neutrálními výrazy. I zde ale registrujeme početné zastoupení slov příznakových. Jedná se pak především o slova hovorová (např. *prcka, lahváče*), knižní (např. *praví, kvítí, krás*) a odborná (např. *chrupu, konzervanů*). Expresivitu zaznamenáváme u výrazů jak s kladným citovým zabarvením (např. *babičky, hrnečku, tatínka*), tak se záporným citovým zabarvením (např. *chlapů, fotra, děcka*). Vzhledem k propozičnímu obsahu textu je dílo vystavěno na nespočtu názvů značek (např. *redbull, perwollu black magic, nutella*) různých věcí a jejich reklamních sloganech (např. *kde je mattoni tam je život, mattoni už není, hera je pečení*). Z hlediska dobového výskytu slov se pak v případě těchto výrazů jedná o neologismy.

Básnická pojmenování se projevují převážně v podobě přímých a nepřímých básnických pojmenování. Z přímých básnických pojmenování registrujeme zastoupení epitet konstans (např. *luční kvítí, vysokou horu, velké červené s láskou vypěstované jahody*), epitet ornans (např. *šedý život, orosenou odměnu, hořký život*) a přirovnání (např. *jak od babičky, jak od matella, jako pojištění*). Tropy se objevují v podobě personifikací (např. *křídla mi dává plechovka redbulla, rozinky želé od nestlé překvapí tě mile, schauma*

a *pantene všecky smutky zažene*) a hyperbol (např. *co víc si přát než konzervu bonduellu, všecky smutky, život je drama*). V díle jsou zastoupeny i eufemismy (např. *když nezbyvá ti mnoho sil*) a dysfemismy (např. *vezmeš si i pod kytky, neztratíš ani v hrobě*). Figury se v textu vyskytují v nižší míře, ale spatřujeme je též. Mluvíme pak konkrétně o onomatopoeie (např. *aby bílá bílou byla*) a paralelismech, na nichž je text vystaven. Vzhledem k prepozičnímu obsahu a způsobu jeho vyjádření vyznívá celý text poněkud ironicky. Ironii podporují i přetvořená frazeologická pojmenování (např. *bez toho nejede regiojet*).

2.2.2.5 ANALÝZA TEXTU SLUNÍČKA

Pohlížíme-li na text z hlediska roviny zvukové, všimáme si hojného užití rýmu, který, stejně jako u předchozích analyzovaných textů, nemůžeme přiřadit k žádnému z klasických rýmových schémat. Rým, jež se často vyskytuje ve výrazech kladených hned za sebou (např. *sluníčka do civíčka, roky úroky, bance a na poslance tý sebrance*), určuje rytmičnost a spád celého díla. V hláskosloví nelze zcela určit, v jakých případech dochází ke krácení vokálů, poněvadž v mnohých pasážích nacházíme absenci diakritických znamének. Odchytky od spisovné normy ale spatřujeme v užití jednotné koncovky *-ý* (např. *úplný kraviny, dlouhý roky, vy jste tak chytrý*) a s tím souvisejícím úžením *é* v *y* (např. *mrtvým bodě, svým hrobě*). U adjektiv spatřujeme diftongizaci *y* v *ej* (např. *ňákej, velkej*). U výrazu *ňákej* pozorujeme odpadnutí několika hlásek. Setkáváme se i s užitím protetického *v* (např. *vo*) a odpadnutím náslovného *j* (např. *sem*).

Graficky je text členěn do sloupců, jež jsou dále segmentovány do několika kratších odstavců. Stejně jako u předešlých textů, ani zde není zcela dodržena interpunkce. Interpunkci nalézáme pouze u apoziopozí v podobě tří teček (např. *máš iphona si zavolej..., jednou otočí...*), otázek (např. *po svobodě?, v hlavě si zhasli?, aby jiní jinak zničení odpreskli?*) a zvolání (např. *diktát jako tenkrát!, Protentokrát! čechy a morava poprava!*). Velká písmena jsou užitá spíše náhodně, a to v případě některých začátků vět (např. *Anebo, Normálně, Protentokrát*). Vlastní jméno (konkr. *Merklová*) je též zaznamenáno s velkým písmenem. Vzhledem k tomu, že se jedná o pouhou předlohu mluveného projevu, nacházíme v textu početné zastoupení pasáží, v nichž není dodržena diakritika (např. *uplny, nicemu, nakej*).

I v tomto textu sledujeme převahu substantiv. Substantiva nacházíme primárně v nominativu a vzhledem k četnému výskytu substantiv ve větě členské platnosti přívlastků neshodných i genitivu a akuzativu. Verba registrujeme především buďto

v impersonálním infinitivním tvaru, či třetí osobě, plurálu, indikativu přítomnosti. Slovesa rovněž spatřujeme i v první singulární osobě, a to všech časů. Vzhledem k hojnému zastoupení substantiv v textu zaznamenáváme i četný výskyt adjektiv (např. *dlohý, česká, plná*) a prepozic (např. *na, ve, k*). Spojovací výrazy nacházíme jak parataktické (např. *ale, a, ,*), tak hypotaktické (např. *že, aby, když*). Mezi další slovní druhy, které se v díle objevují často, řadíme pronomina, a to zájmena osobní (např. *si, já, jim*), ukazovací (např. *toho, tam, sem*), vztažná (např. *co, proč*), neurčitá (např. *všechno, vždycky*) a záporná (např. *ničemu, žádný*). Adverbialie (např. *furt, jenom, místo*) jsou v textu rovněž zastoupena. Částice (např. *ať, no, ano*) a citoslovce (např. *vole, čus*) nesou expresivní příznak. Číslovky registrujeme zřídka (např. *jednou, jednoho*). Odchytky od kodifikovaného tvarosloví spatřujeme v odpadnutí posledních hlásek u sloves (např. *makaj, splácej, nemaj*).

V textu dominuje monologičnost. Spatřujeme ale jistý prvek dialogičnosti, a to vzhledem k tomu, že se jedna promluvová rovina, která působí poněkud ironicky, přelévá do druhé promluvové linie, která je naopak zcela vážná. Působí to proto tak, jako by autor nejdříve promlouval slovy někoho jiného a až v druhé promluvové linii sám za sebe. Z hlediska syntaktického je text segmentován do dlouhých souvětých řetězců, v nichž jsou jednotlivé věty spojeny buďto spojovacími výrazy, nebo juxtapozicí. Nacházíme i četný výskyt nevětých výpovědí. Tyto větné ekvivalenty pak rovněž tvoří dlouhé komplikované konstrukce, ale i přes absenci verba finita si zachovávají svou komunikační funkci a propoziční obsah. V díle nacházíme primárně věty oznamovací. Otázky a zvolání registrujeme rovněž. Z odchylek od pravidelnosti větné stavby zaznamenáváme především elipsu (např. *ve škole nohy na stole, v knihovně k čemu, pěkně lopatu do ruky*) a inverzi (např. *co to řídí všechno, to ti už neřekne česká televize, v hlavě si zhasli*).

V lexiku dominují bezpříznakové neutrální výrazy. Tento text ale oproti ostatním textům značně inklinuje k obecné češtině. Nacházíme proto početné zastoupení výrazů obecně českých (např. *furt, kecat, odpreskli*), potažmo slangových (např. *študáci*). Vážné téma, o němž text pojednává, působí pak ve spojení s obecně českým způsobem vyjádření poněkud kontrastně. Výrazy knižní, odborné ani hovorové v textu neregistrujeme. Významnou pozici v tomto díle zastává expresivita. Expresivita se projevuje u deminutiv (např. *sluníčka, kafička, ručičky*), jež v kontextu vyznívají poněkud ironicky. Protipólem jsou slova se záporným citovým zabarvením, mluvíme pak konkrétně o dysfemismech (např. *voloviny, kraviny, sebrance*) a vulgarismech (např. *pičoviny, hovně, kurva*). Užité anglicismy (např. *civíčka, iphona*) jsou v tomto případě stylisticky příznakové. Z hlediska dobového výskytu slov zaznamenáváme neologismy s expresivním příznakem (např.

euronesmysly, vyfetlo, multikulti), historismy ani archaismy se v textu nevyskytují. V díle registrujeme i slova vzniklá univerbizací (např. *topky, neziskovce*).

Básnická pojmenování nespátřujeme v tomto textu v takovém zastoupení, jako u textů předešlých. Nacházíme ale jistý počet epitet konstans (např. *řízená invaze, česká televize, kavárenská smetánka*) a epitet ornans (např. *levicový smažky, divokým kapitálem*). Autor rovněž pracuje s frazeologismy (např. *nohy na stole, vyhozený do koše, postavil do latě*). Z obrazných pojmenování registrujeme metafory (např. *věčka, nebud'te ovce, v kebuli*), personifikace (např. *ručičky makaj, ručičky se točí, list se otočí*) a hyperboly (např. *jsou toho plný noviny, se strachem třáslí*). Figury v textu registrujeme zřídka. Spátřujeme je pak primárně v podobě paralelismů, na jejichž začátcích se vyskytuje vždy jedno stejné slovo (např. *proč*).

2.2.3 SHRNUJÍCÍ KOMPARACE TVORBY AUTORŮ FILIPA KORYTY A ROBERTA NETUKY

V této kapitole se pokusíme komparativně shrnout tvorbu obou autorů. Společné rysy pak můžeme považovat za rysy jazyka slam poetry obecně. Oba autoři, jejichž díla byla podrobena jazykovému rozboru, mají svůj specifický způsob tvorby. Navzdory tomu se ovšem v mnohých aspektech shodují.

Z hlediska roviny zvukové sledujeme, že oba autoři výborně pracují s rytmem, a to navzdory tomu, že každý jiným způsobem. Zatímco *Koryta* texty rytmizuje primárně pomocí figur, *Netuka* využívá rychlé kadence slov a rýmů, jež jsou kladeny hned po sobě. V čem se oba autoři shodují je pak primárně hláskosloví. U obou autorů spátřujeme užití jednotné koncovky *-ý* a s tím související úžení *é* v *ý*. V textech obou autorů se rovněž objevuje diftongizace *ý* v *ej*. S krácením vokálů pracuje pak především *Koryta*. U *Netuky* se s tímto jevem setkáváme rovněž, ale v mnohem menším zastoupení.

V grafické stránce děl se autoři naopak rozcházejí. Hlavním rozdílem je skutečnost, že *Korytovy* texty jsou publikované, zatímco *Netukovy* texty slouží jako pouhé podklady mluvených projevů. U *Netuky* pro spátřujeme nedodržení diakritiky v určitých pasážích a občasné pravopisné chyby. *Koryta* člení své texty takřka podle pravidel klasické poezie, tedy do kratších strof, přičemž rýmy se vyskytují zpravidla na koncích jednotlivých veršů. U *Netukových* textů mluvíme pak spíše o poezii v próze. Texty jsou segmentovány do sloupců, které jsou dále členěny na dlouhé odstavce. Rýmy se vyskytují na kterékoli pozici v řádku. Autoři se ovšem shodují v nedodržení interpunkce a velkých písmen v souladu

s normou kodifikovaného jazyka. Oba rovněž užívají specifického znaku pro označení dlouhé pauzy. U *Koryty* se jedná o pomlčku, zatímco *Netuka* využívá primárně tři tečky.

Ze slovních druhů u obou autorů dominují substantiva a verba. Substantiva nacházíme primárně v nominativu, genitivu a akuzativu. S čím se u *Koryty* na rozdíl od *Netuky* nesetkáváme je užití verb v impersonálním infinitivním tvaru. Z dalších slovních druhů jsou zastoupena v hojné míře, adjektiva, adverbiala a prepozice. Spojovací výrazy nacházíme jak parataktické, tak hypotaktické. U obou autorů se rovněž setkáváme s juxta pozicí, přičemž u *Koryty* juxta pozice převládá. Pronomina plní zástupnou funkci a často jsou v textech obou autorů vzhledem k jejich opakování stylisticky příznaková. Ostatní slovní druhy, tedy číslovky, částice a citoslovce v textech spatřujeme zřídka. Vyskytují-li se v textu částice a citoslovce, nesou pak zpravidla expresivní příznak. Odchyly od spisovného tvarosloví spatřujeme rovněž u obou autorů. Jedná se pak primárně o odpadnutí koncových hlásek u tvarů sloves. Tuto skutečnost sledujeme pak primárně u *Netuky*.

Syntakticky je tvorba obou autorů rozdílná. Zatímco *Netuka* staví své texty na dlouhých složitých souvětých konstrukcích, *Koryta* je ve svých výpovědích mnohem stručnější. Užívá primárně jednoduché věty. Oba autoři užívají rovněž výpovědi nevětých. *Netuka* řadí primárně infinitivní větné ekvivalenty do dlouhých složitých řetězců, zatímco *Koryta* je užívá primárně v pozici osamostatněných větných členů. U obou autorů si tyto nevěté výpovědi udržují svoji komunikativní funkci a propoziční obsah. Oba autoři dobře pracují s motivovanými odchylkami od pravidelnosti větné stavby. Jedná se pak především o inverzi, elipsu a parcelaci výpovědi. Nemotivované odchylky v textech neregistrujeme.

V lexiku dominují bezpříznakové neutrální výrazy. Oba autoři ovšem hojně užívají slov příznakových. Hovoříme pak konkrétně o slovech hovorových, knižních a odborných. *Koryta* užívá odborné výrazy velmi často. Obecně česká slova se v textech objevují zřídka. Registrujeme je pak primárně v *Netukových* dílech. Oba autoři rovněž pracují s expresivitou, a to jak se slovy s kladným citovým zabarvením, tak se slovy se záporným citovým zabarvením. Z hlediska dobového výskytu neregistrujeme ani u jednoho z autorů historismy ani neologismy. U obou se ale vyskytují neologismy. Z hlediska původu slov zaznamenáváme převahu slov přejatých cizích. *Koryta* užívá i mnoho anglicismů.

Básnická pojmenování spatřujeme rovněž u obou autorů. Z přímých básnických pojmenování sledujeme u obou autorů užití epitet, a to epitet ornans i konstans a přirovnání. Oxymóron registrujeme pouze u *Koryty*. Nepřímá básnická pojmenování

zaznamenáváme u obou autorů. Jedná se pak především o hyperboly a personifikace. Zatímco *Koryta* užívá i velké množství metafor, u *Netuky* nacházíme primárně ironická vyjádření. Alegorii v textech neregistrujeme. V *Korytových* dílech dominují figury. Objevují se primárně v podobě paralelismů, ale i v jiných druzích opakování. Mluvíme pak konkrétně o anaforách, epiforách a refrénu. *Netuka* užívá primárně paralelismů, ovšem v mnohem menším zastoupení. Oba autoři pracují i s frazeologismy a příslovími.

Je zřetelné, že ačkoli se autoři v mnohých věcech shodují, výsledná díla jsou úplně jiná. Každý má svůj specifický způsob vyjádření, jež se na jednotlivých textech odráží. Rozdíly spatřujeme i ve výběru témat, *Netukova* díla popisují velmi vážná sociální témata, zatímco *Koryta* staví své texty na osobních zážitcích.

ZÁVĚR

Předkládaná bakalářská práce se zabývala fenoménem slam poetry s akcentací jeho jazykové složky. Jedním z cílů práce bylo celou tuto problematiku popsat. V teoretické části jsme se proto zaměřili na charakteristiku historie, vzniku, pravidel, charakteristických rysů soutěže, v níž básníci performují svou autorskou tvorbu a rolím, jež účastníci ve slam poetry zastávají. Slam poetry má své kořeny v USA. Třemi základními pravidly, jimiž se účastníci musí řídit, jsou: *pravidlo autorské tvorby*, *pravidlo tří minut* a *pravidlo rekvizit*. Role účastníků, jež rovněž slam poetry charakterizují, jsou: *organizátor*, *moderátor*, *slamer* a *publikum*. V druhé kapitole teoretické části jsme se věnovali rysům, jež jsou příznačné pro slamovou scénu v České republice. Kromě její historie jsme se věnovali i osobnostem české slamové scény. V České republice se se slam poetry poprvé setkáváme v roce 2003. K osobnostem české slamové scény patří např.: *Bohdan Bláhovec*, *Metoděj Constantine*, *Anatol Svahilec*, *Barbora*, *Dr. Filipitch*, *Ondřej Hrabal*, *Rimmer* či *Tukan*. Poslední kapitola teoretické části je teoretickým východiskem pro část praktickou. Zabývali jsme se proto jazykovými prostředky, jež jsou v textech slam poetry zastoupeny. Akcentovali jsme ty jazykové funkční prostředky, jež jsou pro slam poetry stylisticky příznakové.

Hlavním cílem práce bylo jazykově analyzovat a následně komparovat nejúspěšnější díla dvou z nejpopulárnějších slamových tvůrců České republiky, a to konkrétně autorů *Filipa Koryty* a *Roberty Netuky*. To bylo proto předmětem praktické části. Ze získaných poznatků jsme následně vyvodili závěry. Společné rysy pak považujeme za příznačné pro jazyk slam poetry obecně. Analýza byla prováděna z hlediska všech jazykových rovin. Jednalo se o rovinu zvukovou, grafickou, mluvnickou a lexikální.

Po zvukové stránce jsou texty charakteristické rytmičností a spádem. Rytmus je podpořen užitým rýmem. Rým zpravidla nelze přiřadit k žádnému z klasických rýmových schémat. V hláskosloví kontrastuje užití obecně českých jevů se spisovnou normou. Grafická stránka textů není pro slam poetry stěžejní, poněvadž se primárně jedná o mluvené projevy. Ze slovních druhů značně dominují substantiva. Ostatní slovní druhy jsou zastoupeny s ohledem na charakter textu. Nejméně se objevují částice, číslovky a citoslovce. Odchytky od kodifikovaného tvarosloví spatřujeme primárně v odpadnutí koncových hlásek sloves. V syntaxi se autoři rozcházejí. Zatímco *Netuka* užívá dlouhé souvětne řetězce, *Koryta* je ve svých výpovědích mnohem stručnější. Nemůžeme proto

přesně určit, co je pro slamové texty příznačné. V lexiku dominují neutrální bezpříznakové výrazy s četným zastoupením slov příznakových. Hovoříme pak konkrétně o slovech s příznakem knižním, odborným a hovorovým. Z básnických pojmenování registrujeme přímá básnická pojmenování, tropy i figury. Autoři se rovněž liší ve výběru témat. *Netuka* ve svých textech pojednává o vážných sociálních tématech, zatímco *Koryta* ve svých dílech vychází z osobních zkušeností.

Na základě výše zmíněného můžeme usuzovat, že slam poetry je kombinací nejrůznějších témat s různými formami vyjádření. Ačkoli nacházíme společné rysy, je jazyk slam poetry těžko definovatelný. Vzhledem k osobitosti jednotlivých autorů, což se přirozeně projevuje i na jejich užitém jazyku, je pokus o jakousi generalizaci nedostatečný. Tuto skutečnost ovšem vnímáme jako pozitivní rys, poněvadž nám slam poetry vždy nabízí něco nového, neotřelého, a každý má tak možnost si v ní najít to své.

RESUMÉ

Bakalářská práce se zabývá problematikou slam poetry s akcentací jazykové složky. Práce je rozdělena do dvou hlavních částí, a to části teoretické a části praktické. Jedním z cílů práce je celou tuto problematiku popsat. V teoretické části se proto zaměřujeme na charakteristiku všech aspektů této soutěže, a to jak zahraniční, tak české scény. Poslední kapitola teoretické části je teoretickým východiskem pro část praktickou. Zabýváme se proto jazykovými prostředky, jež jsou v textech slam poetry zastoupeny. Akcentovány jsou ty jazykové funkční prostředky, jež jsou pro díla slam poetry stylisticky příznakové.

Za hlavní cíl si tato bakalářská práce klade analyzovat a následně komparovat nejúspěšnější díla dvou z nejpoblárnějších slamových tvůrců České republiky. To je proto předmětem praktické části. Ze získaných poznatků jsou následně vyvozeny závěry. Společné rysy pak považujeme za příznačné pro jazyk slam poetry obecně. Analýza je prováděna z hlediska několika jazykových rovin.

The Bachelor thesis deals with the issue of slam poetry with accentuation of the language component. The work is divided into two main parts, namely the theoretical part and the practical part. One of the aims of the work is to describe the whole issue. In the theoretical part, we therefore focus on the characterization of all aspects of this competition, both foreign and Czech scenes. The last chapter of the theoretical part is the theoretical basis for the practical part. We are therefore concerned with the linguistic means represented in the lyrics of slam poetry. Accentuated are those language functional devices that are stylistically symptomatic of works of slam poetry.

The main aim of this Bachelor thesis is to analyse and then to add to the most successful works of two of the most popular slammers of the Czech Republic. This is therefore the subject of the practical part. Conclusions are then drawn from the lessons learned. We then regard commonalities as characteristic of the language of slam poetry in general. The analysis is carried out in terms of several linguistic aspects.

SEZNAM LITERATURY

KNIŽNÍ ZDROJE

- APTOWICZ, C. O. *Words in Your Face: A Guided Tour Through Twenty Years of the New York City Poetry Slam*. New York: Soft Skull Press, 2008. 400 s. ISBN-10 1933368829.
- BEČKA, J. V. *Česká stylistika*. Praha: Academia, 1992. 468 s. ISBN 80-200-0020-8.
- BUCHTOVÁ, B. *Rétorika*. Praha: Grada, 2006. 232 s. ISBN 80-247-0868-X
- CVRČEK, V. a kol. *Mluvnice současné češtiny*. Praha: Karolinum, 2010. 354 s. ISBN 978-80-246-1743-5.
- ČECHOVÁ, M. a kol. *Čeština – řeč a jazyk*. Praha: SPN, 2011. 442 s. ISBN 978-80-7235-413-9.
- ČERVENKA, M. *Kapitoly o českém verši*. Praha: Karolinum, 2006. 283 s. ISBN 80-246-1274-7.
- DODDS, E. R. *Řekové a iracionálno*. Praha: Oikoymenh, 2000. 352 s. ISBN 80-7298-011-4.
- DR. FILIPITCH. *Test tvojí trpělivosti*. Brno: Nugis Finem Publishing, 2018. 112 s. ISBN 978-80-906685-5-3.
- ELEVELD, M. *The Spoken Word Revolution: Slam, Hip Hop & the Poetry of a New Generation (A Poetry Speaks Experience)*. Naperville: Sourcebooks MediaFusion, 2003. 256 s. ISBN-10 1402202466.
- HRABÁK, J. *Umíte číst poezii?*. Brno: Krajské nakladatelství, 1963. 256 s. ISBN 47-002-63.
- HUBÁČEK, J. *Učebnice stylistiky*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1987. 219 s.
- HÝSEK, B. *Deset deka slamu*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 130 s. ISBN 978-80-244-4772-8.
- KORYTA, F. (ed.). *Nejlepší česká slam poetry 2020*. Hradec Králové: Detour Productions, z. s., 2021. 112 s. ISBN 978-80-11-00001-1.
- KOŽMÍN, Z. *Interpretace básní*. Brno: Masarykova univerzita, 1986. 186 s. ISBN 80-210-3714-8.
- MUKAŘOVSKÝ, J. *Kapitoly z české poetiky*. Praha: Svoboda, 1948. 349 s.
- MÜLLEROVÁ, O. *Mluvený text a jeho syntaktická výstavba*. Praha: Academia, 1994. 145 s. 80-200-0489-0.
- PAVELKA, J. *Anatomie metafory*. Praha: Blok, 1982. 198 s.
- PRECKWITZ, B. *Slam Poetry Nachhut der Moderne Eine literarische Bewegung als AntiAvantgarde*. Hamburk: Books on Demand, 2002. 180 s. ISBN-10 3831138982.
- SMITH, M. & KRAYNAK, J. *The Complete Idiot's Guide to Slam Poetry*. New York: Alpha Books, 2004. 400 s. ISBN-10 1592572464.
- SMITH, M. & KRAYNAK, J. *Take the Mic: The Art Of Performance Poetry, Slam, and the Spoken Word*. New York: Sourcebooks, 2009. 320 s. ISBN-13 9781402218996.

- SOMERS-WILLET, S. B. *The Cultural Politics of Slam Poetry: Race, Identity and the Performance of Popular Verse in America*. Ann Arbor, Michigan: University of Michigan Press, 2009. 208 s. ISBN-10 0472050591.
- VŠETIČKA, F. *Stavba básně*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1994. 158 s. ISBN 80-7067-311-7.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- *A Brief Guide to Slam Poetry* [online]. New York: Academy of American Poets, 2004 [cit. 2021-12-05]. Dostupné z <https://www.poets.org/poetsorg/text/brief-guide-slam-poetry>
- BALAŠTÍK, M. Na slamu je krásné, že se děje v reálném čase. *Časopis HOST* [online]. 1. vyd. Brno: Spolek přátel vydávání časopisu HOST, 2010, s. 44-45 [2021-12-08]. ISSN 1211-9938. Dostupné z https://casopishost.cz/files/magazines/244/host_2010_02.pdf
- ČERMOCHOVÁ, K. *Úvaha o rytmu v řeči, poezii i tak vůbec* [online]. 2016 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/96676/1487115_klara_cermochova_79-88.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Český rozhlas Vltava. *Slam poetry* [online]. 1997 [cit. 2021-11-10]. Dostupné z <https://vltava.rozhlas.cz/slam-poetry-5068911>
- ČOPJAKOVÁ, K. Češi se spletli a vytvořili unikát - slam poetry. In: *Lidovky.cz* [online]. 22.12.2011 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z https://www.lidovky.cz/orientace/kultura/cesi-se-spletli-a-vytvorili-unikat-slam-poetry.A111221_131131_in_kultura_bt
- ČSFD. *Bohdan Bláhovec* [online]. 2001 [cit. 2021-12-17]. Dostupné z <https://www.csfd.cz/tvurce/47926-bohdan-blahovec/prehled/>
- DUDEN. *Poetry slam* [online]. 2007 [cit. 2021-12-15]. Dostupné z <https://www.duden.de/suchen/dudenonline/poetry%20slam>
- Lexico.com. *Poetry slam* [online]. 2019 [cit. 2021-12-15]. Dostupné z https://www.lexico.com/search?utf8=%E2%9C%93&filter=en_dictionary&dictionary=en&query=poetry+slam
- L'LEVIATAN, L. Dr. Filipitch. In: *Slamoviny – o české i zahraniční slam poetry* [online]. 18.11.2015 [cit. 2021-12-17]. Dostupné z <https://web.archive.org/web/20180121143025/http://www.slamoviny.cz/category/slam-ameri>
- *Myslím, tedy slam* [film]. Režie PIUSSI, Z. Česko: Česká televize Televizní studio Brno, 2008. Délka 51 min.
- Novinky.cz. *Slam poetry poprvé u nás* [online]. 2003 [cit. 2021-12-16]. Dostupné z <https://www.novinky.cz/kultura/clanek/slam-poetry-poprve-u-nas-269601>
- OŠKRKANÝ, P. Anatol Svahilec. In: *Slamoviny - o české i zahraniční slam poetry* [online]. 18.11.2015 [cit. 2021-12-17]. Dostupné z <https://web.archive.org/web/20180121143025/http://www.slamoviny.cz/category/slam-ameri>
- OŠKRKANÝ, P. Barbora. In: *Slamoviny - o české i zahraniční slam poetry* [online]. 10.11.2015 [cit. 2021-12-17]. Dostupné z <https://web.archive.org/web/20180121143025/http://www.slamoviny.cz/category/slam-ameri>

- OŠKRKANÝ, P. Bohdan Bláhovec. In: *Slamoviny - o české i zahraniční slam poetry* [online]. 28.8.2015 [cit. 2021-12-17]. Dostupné z <https://web.archive.org/web/20180121143025/http://www.slamoviny.cz/category/slam-ameri>
- OŠKRKANÝ, P. Metoděj Constantine. In: *Slamoviny - o české i zahraniční slam poetry* [online]. 17.10.2015 [cit. 2021-12-17]. Dostupné z <https://web.archive.org/web/20180121143025/http://www.slamoviny.cz/category/slam-ameri>
- OŠKRKANÝ, P. Ondřej Hrabal. In: *Slamoviny - o české i zahraniční slam poetry* [online]. 5.3.2016 [cit. 2021-12-17]. Dostupné z <https://web.archive.org/web/20180121143025/http://www.slamoviny.cz/category/slam-ameri>
- OŠKRKANÝ, P. Rimmer. In: *Slamoviny - o české i zahraniční slam poetry* [online]. 29.12.2015 [cit. 2021-12-17]. Dostupné z <https://web.archive.org/web/20180121143025/http://www.slamoviny.cz/category/slam-ameri>
- Poetry Foundation. *Glossary of Poetic Terms* [online]. 2021 [cit. 2021-12-20]. Dostupné z <https://www.poetryfoundation.org/learn/glossary-terms/slam>
- Power poetry. *Poetry slams* [online]. 2021 [cit. 2021-12-16]. Dostupné z <https://powerpoetry.org/poetry-slams>
- *Pravidla soutěže Mistrovství ČR ve Slam poetry: s účinností od 14.9.2018* [online]. Hradec Králové: DETOUR PRODUCTIONS, z.s., 2018 [cit. 2021-12-09]. Dostupné z http://www.slampoetry.cz/uploads/PRAVIDLA_SOUTEZE_MISTROVSTVI_CR_SLAM_POETRY.pdf
- PUBLICOM. *Básnická pojmenování* [online]. 2011 [cit. 2022-03-22]. Dostupné z <https://www.datakabinet.cz/cs/Vzdelavacie-materialy/isced-2/9-rocnik-zs/cesky-jazyk-a-literatura/literarni-vychova/basnicke-jazykove-prostredky-metafora-epiteta-jinotaj-prirovnani/Basnicka-pojmenovani.html>
- Reflex.cz. *Slam poetry: Poezie je mrtvá, ať žije poezie!* [online]. 2001 [cit. 2021-11-10]. Dostupné z <https://www.reflex.cz/clanek/kultura/83597/slam-poetry-poezie-je-mrtva-at-zije-poezie.html>
- Slam poetry CZ. *Co je SLAM POETRY? Ve zkratce...* [online]. 2021 [cit. 2021-11-10]. Dostupné z http://www.slampoetry.cz/c/o_nas
- The free dictionary. *Poetry slam* [online]. 2021 [cit. 2021-12-15]. Dostupné z <https://www.thefreedictionary.com/poetry+slam>
- Urban Dictionary. *Poetry slam* [online]. 1999 [cit. 2021-11-9]. Dostupné z <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=poetry%20slam>
- Urban Dictionary. *Slammer* [online]. 1999 [cit. 2021-12-01]. Dostupné z <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=slammer>
- VAVŘÍČKOVÁ, V. Tukan. In: *Slamoviny - o české i zahraniční slam poetry* [online]. 22.2.2018 [cit. 2021-12-17]. Dostupné z <https://web.archive.org/web/20180121143025/http://www.slamoviny.cz/category/slam-ameri>
- WOODS, S. Poetry Slams: The Ultimate Democracy of Art. In: *World Literature Today* [online]. 2008 [cit. 2021-12-07]. Dostupné z <https://www.proquest.com/docview/209420537>

- ZAVŘELOVÁ, P. Poezie bez hranic. In: *iLiteratura* [online]. 11.10.2004 [cit. 2021-12-20]. Dostupné z <http://www.iliteratura.cz/Clanek/16317/poezie-bez-hranic-2004>
- ŽALMANNOVÁ, P. Báseň potřebuje živé herce, říká Marc Smith. In: *HN: ihned* [online]. 15.10.2004 [cit. 2021-12-20]. Dostupné z <https://archiv.hn.cz/c1-15060730-basen-potrebuje-zive-herce-rika-marc-smith>

ROZHOVOR

- KORYTA, F., slamer [ústní sdělení]. Plzeň 5.12.2021.

PŘÍLOHY

(NE)VIDITELNÁ MUKA TRHU

Filipe

-

musíme si promluvit

-

Filipe

musíme vymyslet plán

Filipe

strategii taktiku

Filipe

žijeme totiž

v taktické době

Filipe

žijeme v době

strategií plánů

a kdo nemá plán

jakoby nebyl

Filipe

musíš být lepší

-

Filipe

dnešní Filip

musí být lepší

než ten včerejší

a zítřejší Filip

musí být lepší

než ten dnešní

Filipe

musíš být v tempu

Filipe

v tempu

nezpomalovat

Filipe

musíš být mobilní

Filipe

musíš si pořídit auto

Filipe

Volvo

anebo Audi

anebo Mercedes

Filipe

a jedině

v kůži

Filipe
vyfoť se s tím autem
Filipe

-

musíš být vidět

Filipe

kdo není vidět

jako by nebyl

Filipe

musíš být

vizuálně příjemný

Filipe

musíš o sebe pečovat

Filipe

zdravý životní styl

Filipe

wellness

-

sauna

-

relax

dej si smoothie

-

Filipe

-

třeba s červenou řepou

kalokagatia

Filipe

musíš mít

mentálního kouče

musíš mít

fizioterapeuta

musíš mít

psychoanalytika

kartárku

finančního poradce

Filipe

musíš se dívat dopředu

Filipe

musíš myslet na svoji budoucnost

koneckonců

v ní strávíš

zbytek života

Filipe

musíš myslet

na zdraví své peněženky

protože
od toho
se odvíjí
vše ostatní
a kdo nemyslí
na zdraví své peněženky
jako by nebyl
Filipe

prevence
Filipe
prevence
musíš investovat
Filipe
pravidlo tří loukotí cen
papíry
drahé kovy
nemovitosti
Filipe
musíš bydlet
Filipe
a musíš bydlet dobře

musíš postavit dům
Filipe
s bazénem
podzemní garáží
heliportem
a dostatečně vysokým plotem
Filipe

-
v tom domě
s tebou
někdo
musí žít
Filipe
musíš se oženit
musíš se rozmnožit
musíš dokázat
že si schopen
abstraktního myšlení
což tvé rodině
zajistí živobytí
Filipe
musíš dokázat
že tvoje geny
za něco stojí
sociální darwinismus
Filipe

musíš uvažovat divergentně

musíš být perspektivní
kreativní
vzdělaný
a musíš to ukázat
Filipe
musíš své jméno
obklopit
hromadou písmen
protože kdo nemá
kolem jména
hromadu písmen
jako by nebyl
Filipe
musíš vystudovat
Filipe
ekonomii
Filipe
právo
Filipe
medicínu
Filipe
architekturu
Filipe
-
sociální a kulturní antropologii
se raději
obloukem vyhni
Filipe

musíš myslet sám na sebe
musíš myslet sám na sebe

musíš myslet sám na sebe
protože
pouze tak
můžeš myslet na druhé
Filipe
neviditelná ruka trhu
Filipe
neviditelná ruka trhu
je spíš takový
neviditelný
mozek trhu
Filipe
neviditelný mozek trhu
je spíš takový
neviditelný
penis trhu
Filipe

musíš
Filipe
musíš
musíš
musíš
Filipe
musíš se naučit muset
Filipe
protože život
to je permanentní musení
a kdo nemusí
jako by nebyl
Filipe
musíš
Filipe
musíš
musíš
musíš
Filipe
musíš se naučit muset
Filipe
a až se to naučíš
Filipe
-
až se to naučíš
tak pak prostě jako

SLAM PRO TEBE

tenhle slam
bude vrcholem patosu
tenhle slam
se bude možná podobat prosbě
tenhle slam
bude o něčem
co si v sobě už dlouho nesu
tenhle slam
bude o tobě
protože

ráno se probudim
oči otevřu
kouknu se na strop
seš tam ty
z postele vylezu
zajdu si na záchod
když zvednu prkýnko
seš tam ty
snídaně potřeba
co třeba jogurt?

mrknu do lednice
seš tam ty
cesta do koupelny
kartáček na zuby
pohled do zrcadla
seš tam ty
šuplík na ponožky
seš tam ty
z baráku vyběhnu
seš tam ty
zastávka tramvaje
seš tam ty
fronta na úradě
seš tam ty
seš tam ty
seš tam ty

typickými příznaky
paranoidní schizofrenie
jsou halucinace a bludy
o jejich reálnosti
je pacient
nevyvratitelně přesvědčen
bylo by pochopitelně lepší
hrát kanastu
nebo válet sudy
než být
svou posedlostí
nemilosrdně vláčen
ale kudy
z existenciální nudy?
a tak...
kručí mi v žaludku
sednu si do bistra
menu si projedu
seš tam ty
polívka bez chuti
hlavní chod na hovno
dezert no fuj!
seš tam ty
posléze kavárnao
na stole cukřenka
a v hrnku na kafe
seš tam ty
chceme si s kámošem
partičku šachu dát
namísto figurek
seš tam ty
v knize co pročítám
seš tam ty

mám chuť na žvejkačku
seš tam ty
sáhnu si do kapsy
seš tam ty
seš tam ty
seš tam ty

dalšími symptomy
choroby jsou
citová ambivalence
bizarní chování
či neadekvátní afekty
-
etiologie
- tedy původ onemocnění -
dosud známa není
ovšem
v tomto případě víme
že seš to ty
protože

na cestě do kina
pak v kině na plátně
v kyblíku popcornu

-
půlnoční trolejbus
vracím se domů
na každým sedadle

-
na střeše baráku
v okně u sousedky
strkám klíč do zámku
rozsvěcím na chodbě
do špajzu večere
vlezu si pod sprchu

vrhnu se do peřin
seš tam ty!
počítám ovečky
seš tam ty!
raz! dva! tři! čtyři!
seš tam ty!
konečně zaberu

-
-
-
seš tam ty!
zdá se mi o slamu
seš tam ty!
asi se z tebe poseru!

seš tam ty!
seš tam ty!
seš tam ty!
seš prostě kurva úplně všude!

jenom ne tam
kde máš bejt

ŽIJU BLBĚ

nepravidelně
jim nepravidelně
spim nepravidelně
hejbu se dejchám
všechno nepravidelně

-

nechodim na kurzy
osobního rozvoje
nenosim kravatu
neinvestuju do zlata
nemám na zdi
plakát Jordana Belforta
netoužim po jachtě

-

nemám auto
nevyznám se v autech
už víc než rok
mám prošlej řidičák

-

nic z toho mi nevadí

-

štve mě že
nikdy nepřečtu
všechny knihy
nikdy neuvidim
všechny filmy
nikdy si neposlechnu
všechny písně

-

nestíhám
nic nestíhám

-

výběrem
toho správného porna
dokážu zabít
i půl hodiny

-

čtyřikrát denně

-

když

si objednáám špagety
mrzí mě
že jsem si neobjednal smažák
a když si objednáám
smažák
-
když dám bezdřákovi pár korun
často jsem nasranej
že jsem to udělal
a pak jsem nasranej
že jsem nasranej
-
někdy mám pocit
že je mi pořád 16
že pořád čekám
až mi Andrea na schodech řekne
že mě miluje
a všechno se takhle vyřeší
-
slovem milovat
se strašně plejtvá
většina lidí neví co znamená
protože je nevzdělaná
protože její vzdělání jsou
hollywoodský dojáky
a Johann Wolfgang Goethe
-
já vim
co to slovo znamená
a tak ho nikomu neříkám
-
že prý moc přemýšlím
říkala paní doktorka
„vy nějak moc přemýšlíte, Filipe“
-
„a na to jste přišla sama?“
-
jestli do tří vteřin
nepadne zelená
určitě mi umře
někdo z rodiny
-
ještě nikdy
se to nestalo
ale všechno
je jednou poprvé
-
jsem fatalista
jakmile začne bouřka
vim že jsem se narodil proto

abych umřel úderem blesku
každý letadlo do kterýho vlezu
se zřítí
každej vlak vykolejí
každej autobus se vybourá
každý auto
-
nikdo
mi nepřipadá směšnější
než fatalisti
-
potřebuju důvody k sebenenávisti
a tak jsem jediný holce nebyl věrnej
potřebuju v životě dramata
a tak jsem jediný holce nebyl věrnej
jsem sobeckej a slabej
a tak jsem jediný -
-
Magdaléna
mi na nádraží řekla že
nikdy nepotkala někoho
kdo by sám sebe tak moc
miloval a zároveň nenáviděl
-
když si ve vlaku
sednu do prázdnýho kupé
modlim se
aby už nikdo další nenastoupil
a když pak někdo nastoupí
„máte tu volno?“
„samozřejmě!“ řeknu miloučce
ale v hlavě
„avada kedavra!!!“
-
chci bejt sám
neumim bejt sám
bojim se bejt sám
nechci bejt sám
-
to
co si vysnim
je vždycky lepší než to
co se stane
-
na tom se shodneme
já a Andy Warhol
-
nečetl jsem
životopis Steva Jobse
a nemám vize

-
někdy jsem
na sebe strašně pyšnej
už jen za to že ráno vylezu z postele
a když pak třeba navíc
ještě k tomu umeju nádobí

-
ty vole!

-
dopis z Bradavic
mi nikdy nedorazil
ale kdyby se tak stalo
a oni mi na hlavu nasadili
Moudrej klobouk
stopro bych skončil ve Zmijozelu

-
chtěl bych
chtěl bych si to všechno
chtěl bych si úplně to všechno

-
jednou odpustit

8. BŘEZNA 2017

za okny ubíhá
líbezná krajina
něžně k ní upnuty
veškeré zraky
a náš vlak
letící šíp
co ji protíná
zrovna jak
sluneční paprsky mraky
když vtom - bum!
náraz!
rána jako prase!
šok!
Armstrong Českéjch drah
malej krok pro tebe
ale pro cestující
obrovskej skok

a já
uvězněn v kupé
ve směru z Plzně na Prahu
protože namísto MDŽ
slavíme svátek sebevrahů
týpek nesvedl vzdorovat
života tlaku
a tak

zřejmě v touze
přiblížit se
konzistenci rajského protlaku
rozhodl se políbit
kovová ústa vlaku

já mám pochopení
občas je život
fakt k nesnesení
ale nemohl sis
- kámo -
radši pěkně v klidu
doma hodit lano?
s žiletkou
ve vaně si potykat?
hrst prášků spolykat?
namísto pod vlak
z okna skočit?

já vim
chtěl sis užít
svejch patnáct minut slávy:
novinový články
krimizprávy
-
ale bylo nutný
u toho ohrožovat
kolektivní duševní zdraví?
co si teď máme počít?!
ty už si můžeš pískat
seš v pánu
ale co my
s haldou zmařenejch plánů?
prošvihnu sestřinu promoci
první holka naproti
nestihne zubaře
druhá musí odložit kadeřníka
co chudinky její kadeře?!
ta třetí se tolik nermoutí
pač jede do Prahy na pohřeb
a tak si to rovnou
na trati odkroutí

spoj zpoždění nabírá
což mě notně nasírá
když z deseti minut
půl hodiny
z půl hodiny
hodiny dvě
-

napětí vzrůstá
v naší soupravě...
hledám někoho
na kom si vylejt vztek
jenže průvodčí
zrovna někam utek`
a tak se má pozornost obrací
na pána co táhne
vozík občerstvovací
povídám:
*„jakožto nehody
nevinná oběť
zasloužil bych
oběd zdarma
bo takto
hovoří karma”*

hledí mi do očí
já jemu taky
-
nelze skrýt rozpaky
protože
navzájem se hypnotizující
oba si uvědomujeme
absurdnost situace:
moje hulvátský chování
toť pouze
důsledek frustrace
vždyť vinu
ani jeden z nás nenese
-
a když prozřením
klesne hladina hněvu
zkouším to uhrát
aspoň na drobnou slevu
načež obtloustlej mužík mizí
a já vychutnávám
leda dopravní krizi
jakýsi chlapec
z vedlejší kóje
dokola mantru opakuje:
*„chceš nasrat lidi,
skoč pod vlak!”*
o kousek dál
někdo tvrzení kvituje:
„přesně tak!”
a rázem všechny vozy
vlivem davový psychózy
touží
aby sebevrah ožil

a oni jej s pokřikem:

„vendeta!”

mohli opětovně
sprovodit ze světa

chce se mi s nima

svorně řvát

že ať už tě dohnaly dluhy

nebo ti stará utekla

doufám

že ses dostal do pekla

že se tam vaříš v kotli

a Satanovo vidle

tě minimálně pětsetkrát

do řitě bodly

že v podpaží

tě párkem lechtá

a může se

potrhat smíchy

že na pocity

se tě neptá

pač na ně sere!!!

a najednou

se to ve mně pere

dojde mi

žes musel vědět proč

žes musel mít důvod

aby ti v hlavě

strašil imperativ

„skoč!”

a ne že ne

neumim si představit

co člověka tak daleko zažene

a tam

kde skončil tvůj boj

právě zastavuje

náhradní spoj

„no konečně!”

někdo křičí

„je to v píči!”

přidává se další

„stejně už to nedám!”

ze sedadla se zvedám

i ostatní se zvedaj

přestoupí a zapomenou

večer už si na tebe

nevzpomenou

protože
hádky televize složenky
neumytý nádobí
nevynesený koše
nedostatečně plný peněženky
nebo
čtvrthodinka rozkoše

i po smrti
jsi zůstal sám proti všem
proto jako kondolenci
aspoň přijmi tenhle slam

OSOBNÍ STRÁŽCE ANEB STOPAŘŮV PRŮVODCE TVOJÍ GALAXIÍ (FEAT. WHITNEY HOUSTON)

protože
tě mám rád
a ty
mě máš ráda
kreju ti záda

jestli jsem
v nějaký disciplíně
nekorunovanej king
pak je to jednoznačně
stalking
-
a musím
s neskrývanou pýchou říct
že dosahuju
mnohem větších úspěchů
než skupina Modern Talking
v období svý největší slávy

odmalička
jsem abnormálně dravý
a najdu tě všude:
ať už v kupce sena
nebo
v několika miliónovym
Pekingu
-
jsem totiž
Chuck Norris stalkingu

jsem STAL-KING-KONG
mám výdrž jako Zátpek
a můžu tě doprovázet

all day long

nemusíš se bát
nikdy tě nenechám čekat
vždycky ozvu se ti
tvoji tvář
mám vrytou do paměti
stejně jako tvoje
telefonní číslo
email
nebo adresu bydliště
leckam
znám i tvoje heslo
na facebook
twitter instagram
a snad dostanu
plusovej bod
že znám i tvou
velikost bot
se mnou
nejsi sama
a já s tebou
nejsem sám
jdeš na nákup?
budu tam!
jdeš na gyndu?
budu tam!
jdeš s rodinou
na sváteční oběd?
budu tam!
musíš na pohřeb
tragicky zesnulý kamarádky?
ježkovy zraky
budu tam taky!
chystáš se strávit víkend
v Králově Dvoře?
když nemůže hora
k Mohamedovi
musí Mohamed k hoře!

možná tě
ani ve snu nenapadlo
jak moc
se navzájem potřebujeme
jsme jako
Diego Rivera a Frida Kahlo
bez sebe neexistujeme
bez jedinýho restu
pouze s tebou
na špičku Everestu

sem tam
se ovšem stane
že delší dobu
zůstáváš doma
pohroma!
ale já se nevzdávám
dopis za dopisem posílám
a nechávám
u vašeho prahu
nespočet darů
protože
si můj bystřej mozek uvědomuje
že nic nepotěší víc
než pozornost toho
kdo tě miluje

já a ty
to je vrchol kompatibility
to je synergie
dva opačně nabitý magnety
nerozlučný
jako
ručičky hodin
jako
Batman a Robin
jako
Bud Spencer a Terence Hill
jako
kůže dalmatinů a Cruella de Vil
na našem nebi
stále slunečno
komplementarita
level nekonečno
ode mě ti přece
nehrozí nebezpečí
vždyť tvému pohodlí
věnuju maximální péči

dokonalá symbióza
to je náš leitmotiv
ty beze mě
já bez tebe
jako Bureš bez StB
-
proto za tebou
půjdu kamkoliv:
překonám půl světa
devatero hor
devatero řek
ať si klidně pán Bůh

blesky metá!
 neodradí mě
 čtyři hermeticky uzavřené stěny
 my prostě budeme
 jako
 Forrest Gump a Jenny

ať se ti to totiž líbí nebo ne
 holčičko
 ve dvou
 se to vždycky lépe táhne

SEN O DEMOKRACII? DOBRÁ MYŠLENKA ALE MYŠLENKA POUHÁ... VLÁDA LUKAŠENKA - DLOUHÁ TUZE DLOUHÁ...

Chtěl bych napsat slam o
 Bělorusku kde sice
 nejsou ženy rozsekaný
 na pár kousků kvůli
 koltanu a konečnému
 zisku z něj kde tě jen tak
 zničehonic nevyženou do
 ulic nálety a úderů hlavíc
 kde úplně jiná je
 beznaděj kde pouze šedé
 jsou ulice a prospekty
 v Minsku kde teda
 nepadají bomby na domy
 ale sehnutý jsou přesto
 lidi k zemi kde sami od
 sebe lidi strkají hlavu do
 písku a ten kdo nemá
 zrovna hlavu pštroší a o
 neplech se na čerstvém
 vzduchu alespoň
 jedenkrát pokusí i ten se
 nakonec stejně prostě
 vždycky udusí...

Chtěl bych napsat slam o
 Bělorusku kde o každý
 místo se prosí kde
 namísto férovosti čachry
 machry v zákulisí kde ve
 jménu patentu na rozum
 vzdává se holt po více
 jak dvacet let pouze
 jednomu jedinému
 prezidentu... kterež má
 talentu na rozdávání -

hokejista fotbalista
 mentalista farmář –
 všechno možný - prostě
 superman jehož tvář má
 známý hlas - muž co má
 věhlas - muž jemuž
 hlavně služí! jehož nesud
 a jemuž věrný bud'...
 jinak dostaneš se na
 seznam pomatených
 disidentů...

A tak podle mě i ví
 vládní aparát již dopředu
 který kandidát na
 prezidenta v Bělorusku
 vždycky vyhraje kdo
 objeví se ihned v tisku
 kdo vína opět naleje kdo
 bude opět lidem dávat
 hry a chléb kdo prohraje
 u voleb kdo získá
 nálepku dementa...

a čert vem procenta a
 skutečný poměry hlasů
 všech odvolivších
 Bělorusů a pokud se ti to
 nelíbí zavezeme te za
 město kamsi do lesů... a
 tam vše... řádně...
 vysvětlíme...

pravidla divadla
 s oponou neustálou

staženou a mít prdel
 neustále staženou když
 vládne tu cenzura a nízká
 politická kultura kde do
 barev státní vlajky oděna
 je ona děvka prodejná co
 vzpomíná na promenády
 kurev i na příběh lajky a
 Gagarina na úplatky i
 propagační plátky tanky i
 válenky na Stalina na
 největší mrdku
 v dějinách...

třesky plesky bída lesku
 bez potlesku a našimi
 vzory jsou ti co bydleli
 tenkrát v Rusku a hlavně
 ten o němž se říkalo že
 s každým zatočí asi proto
 jaké mužné a
 autoritativní měl obočí...

Chtěl bych napsat slam o
 Bělorusku kde všechno
 se točí kolem ideje
 návratu velkého svazu
 kde je neustále v provozu
 velký množství státem
 řízených kolchozů kde je
 třeba tlumit emoce když
 stoupá inflace kde se na
 všechno argumentuje
 levným plynem i kdyby
 na chleba nebylo hlavně

aby se topilo i díky
ruským dotacím byt' na
hranici bídy se někde lidi
potácí kde je třeba
chránit domy krámy i
holobyty a proto všechny
rozhovory hovory i
pohovory musí být
napíchnuty kde platí
svoboda slova ale pouze
ta z olova ...

vlastně říct že až se bude
zase příště hrát hokejový
mistrovství světa
v Minsku tak že i tam
stále ještě za onou
sportovní fasádou
Potěmkinovy vesnice ve
jménu ochrany lidu
zezadu ustřelují palice...

Chtěl bych napsat slam o
Bělorusku kde v davu a
bez úsměvu plaché jsou
tváře co se bez duše po
nábřežích soukají a kde
naopak liché jsou tváře
co suše polykají
nespravedlivý systém
politickýho žháře a lháře
a pak proti němu bojují
tím že se bijí o veřejný
prostor na prospektu až
se nakonec bohužel bojí
když bez minimální
dávky respektu zahnání
strachem do kouta
dostávají pouta až
nakonec krachem končí
to co pro ně začínalo
nadějí

Slam o Bělorusku kde
nalejvají po večerech
vodku a bez přípitku na
zdraví pasivně sledují
telku kde se stejně nikdo
nikdy nedoví kdo kam
zmizel kdo ji dostal
přímo do zátylku slam o
velké zemi Bělorusku
kde za rozbřesku nad
ránem po oné ráně do
zátylku hejno motýlků
vylétává zas a znova
z mentálního brlohu
nejednoho vědomí...

Chtěl bych prostě napsat
slam o Bělorusku a

KDYŽ

žádný úsměvný šarvátky
jako tenkrát když byl jsi
tu když... byli jsme ještě
manželé žádný dotyky
hrátky dávky jemnocitu
jízda prstem po těle
žádná nová historka ani
příhoda...

jen kornatění žil tepen
dolních končetin cévní
mozková... příhoda

recepty vedle receptu na
buchtu a bábovku na
smažený játra s rýží ale
hlavně recepty na léky na
nemocný játra a bolesti
v kříži

na revma...

a pan doktor ač hodný je
ten náš pan doktor tenhle
účet co je v deficitu už
bohužel nesrovná

- komu potom věnovat
opravdový slovo či větu?

někomu kdo je po boku
někomu komu svěřit se
můžu s tím že venku
přšlo a tak vodu mám
na deštníku jak hodně
moc bylo zasunutých
dneska před obchodákem
do sebe nákupních
vozíků jak strašně hezky
vypadaj ty švestky
z letáku jak do příc
malým písmem jsou
psané informace
v příbalovém letáku od
léků

jenomže

nikde nikdo není

vnoučatům leda tak plnit
přání cpát jim kapesný
na nový rifle kamaše
kravatu aby za tuhleto
vatu stejně nakoupili
chlást a odjeli někam na
chatu aby poté co zapaří
vraceli se tam kde jim
vždycky někdo milerád
na kocovinu dobře uváří
a hodně přičemž teda
podle mě babičky nemaj
matiku moc v malíku
když ukážeš dva stejně
dostaneš vždycky
pět
knedlíků...

plnit všem bříška a mít
správněj drajť jak dělá se
ta nejlepší jíška – byť to
ve finále nikoho moc
nezajímá – a na ježíška
setkat se s celou rodinou
někoho to dojímá hotová
událost roku pro jinýho
hodinová dřina fuška
sice bez nároku na
honorář přesto se slzou
v oku cítit jak nechápavý
jsou jak vůbec netuší
jaký to je bejt najednou
samotář a mít z toho
splín na duši

(když žiješ tam kde
definuje tě jenom výkon
pracovní morálky
nevyhneš se ani ztrátě
veřejného naplnění když
na vlně zahálky na starý
kolena tvůj novejš život
pouze telenovelou začíná
a končí vždy když se jen
televizor se vypíná -
když prostě nemakáš a
jseš post-produkt nikoho
nezajímáš)

a po odchodu z obchodu
hlavně pro léky za půlku
důchodu a dotovat tak
farmaceutický průmysl
toť života smysl jediný
před tím než dotikaj ti
hodiny a pak do schodů
do bytu zout jednu
druhou botu do
domácích šatů vplout
usednout ke stolu vedle
GS Condra Panadolu
položít nákupní tašku a
nasát prázdnotu

protože

tolik potřebných
úsměvných malých
mezilidských střetů co
vlévali by zas a znova
vždy novou mízu do žil
tomuto životu
málo je tu...

málo mezilidských
zvrátů že dá se spočítat
pouze na prstech jedny
ruky to málo tolik
potřebného
každodenního dramatu či
komiky vedle neustále se
opakujících nudných
návratů z polikliniky či
nemocnic kvůli zánětům
zad střev či plic

pryč je životní dynamika
když nikdo z domova
ven hrát si na písek ani
neutíká když klika
neotáčí se nikdo
neodemyká dříve než
bylo obvyklé když už tě
prostě nikdo ani takhle
nepřekvapí když nikdo
za tebou neotáčí se
s prosbou je to nezvyklé

když život najednou
jiným směrem stáčí se a
největší hrozbou pro tebe
je zbytečnost která tě
semílá a potápí

ctnost dnešní doby plný
zloby roztěkanost a
honba za ziskem že ani
ty – babi - nejsi kdesi
vpředu na seznamu vedle
zájmů týkajících se
hypoték nájmu kreditek
to spíš možná my kopem
si hroby
když zapomínáme na to
důležitý co máme

a tak

když už nám všem tikaj
ty hodiny
nezapomínejme ani na
hodnoty sociální

na hodnoty

pra

rodinný

REKLAMASLAM

aby bílá bílou byla a
dnes to nejlepší pro mě
je billa a křídla mi dává
plechovka redbulla a
kozla orosenou odměnu
vyměnit za říz gambáče
lahváče staropramenu
nebo radegast pořádná
slast po výšlapu se
spoustou chlapů na
nějakou vysokou horu
cítíš jak život je hořký?!
ty vole jooo bohudík....

a bejt classic a hlavně po
ránu a pro změnu pro
ženu na špinu pronto
proti prachu a namísto
palmexu sílu tixu a
parodontaxu na krev
chrupu všech čechu žen i
chlapu a bref osvěžovač
vzduchu v duchu čistoty
bez mastnoty dát životu
nákej smysl a tvar jo na
mytí nádobí mít svůj jar
a mít prostě svoje jistoty
na špinavý kalhoty když
nezbývá ti mnoho sil opři
se o persil

anebo dej si laysi
airwaysi alwaysi a pepsi
ber si merci za to že
jsi.... tak autentická a tak
opravdová jak od matella
jako velké červené
s láskou vypěstované
jahody v jogurtu jogo-
bella a k tomu oříšková
nutella a rozinky želé od
nestlé překvapí tě mile je
nám skvěle !

je nám skvěle a slunce
svítí z pokoje cítíš to
luční kvítí od lenoru a od
stolu jak od babičky

domácí polévku v prášku
do hrnečku od knoru a
když není knor tak vitana
je u nás vždy vítaná
směje se celá rodina je to
prostě báječné!

a co víc si přát než
konzervu bonduellu a
bez konzervantů coca-
colu fantu uvědomit si že
bez mirindy není randy
a majonéza helmans je
prostě to nejlepší jako
pojištění od allianz
zjištění že jako opravdu
stojí za to žít a mít svůj
cíl a znát svůj směr jo
Toyota rozumíš s tím se
počítá...bez toho nejede
regiojet

a bejt tak jako správně
šťastnej když víme že je
tu i spousta dalších krás
pro nás třeba klobás od
krahulíka a od kmotra
nikoli pro fotra ale pro
tatínka a dortíka
jogurtíka s lupínkama od
danone a pro prcka a
děcka všecka jupí šťáva
sláva nazdar zdraví a
každě to ví že schauma
a pantene

- všechny smutky zažene a
pro ženu nový život
znamená na to nikdy
nezapomene nikdy a
zazáří jak salma hayek
praví

a šampon – to je
palmolive svěží vůně
opravdových oliv úplně
cejtíš ten mořskej příliv
tampon obě ženy sobě

nezapomenutelné zážitky
co vezmeš si i pod kytky
neztratíš ani v hrobě

a každě to ví že bez
ristorante vůbec nevíš co
je italská romantika a bez
hamé co je to pravá
domácí paštika a je přece
úplně jasný že bez
perwollu black magic
není život krásný ale
šedý a kudy v tomto
světě když chybí ti máslo
rama život je drama
přicházíš o vzpomínky
na mazání... když nemáš
heru ...nevíš co je radost
protože ...pečení je
radost... a hera je pečení

ale všichni úplně všichni
už sme vlastně stejně tak
nějak mrtvý protože kde
je mattoni tam je život
....jenomže mattoni
....už není

SLUNÍČKA

sluníčka do civička že
umí slovíčka z angličtiny
ale žádný činy furt jenom
kecat voloviny
emancipace ženy a jiný
pičoviny jsou toho plny
noviny uplny kraviny

místo toho aby sbírali
víčka chodí si věčka na
kafička študáci nemaj co
na práci ve škole nohy na
stole v knihovně k čemu
když maj pak práci uplne
vo hověně uplne k nicemu
bych je postavil do latě
hezky pekně lopatu do
ruky vole já bych je hnal

celou tuhle generaci já
jim dám demonstraci ať
si zkusí exekuci dlouhy
roky uroky z hypotéky
nemít ani na leky
všechno davat bance a na
poslance ty sebrance tam
nahore a aby nám sem
pak ještě tahali přes moře
nakej ten zverinec no
úplně blázinec

uplna hruza co se tady
deje všechno samy
vyfetlo pometlo dredy
techno piráti ilumináti
židi co to řídí všechno

řízená invaze tadyta
krize ale to ti už neřekne
česká televize že je to
když si jedou ty jejich
multikulti vize za peníze
jen tak vyhozený do koše
od soroše

sem to viděl na titulce
v trafice v lidovkách
úplně plná náplavka tady

těch čmoudů no to není
legrace i u nás na
zastávce sem viděl
jednoho jak se tam krčí
ale o tom už media jako
vždycky samozřejmě
radši mlčí že jo

a je mi uplne jasny jak se
hodí to hodí tý
neziskovce nebudte ovce
vole lidi kurva zaplacený
všechno od bruselu

diktát jako tenkrát!
Protentonkrát! čechy a
morava poprava! o nás
bez nás! je třeba
posunout se doprava leva
pravá pochodem vchod
za národ!

Normálně zavřít hranice
uzavírka čus žádná
vyžírka jeden velkej
autobus a domů

máš iphona si zavolej...

Anebo si je veme domu
když jste tak chytrý
stejně jedna banda tadyty
neziskovky lidi z topky
levicový smažky to je
samá tráva v uších ty
tunely ne pak ty tunely
bakaly Merkelová kráva
uplne hitler tahleta
zenska ale to už nechape
ta pakáž kavarenska
smetánka hlavne ze se
resi pomazánka ale že
jednou budou tyhleti
paraziti sekat macetama
naše děti to už ne protože
maj uplne nasrano
v kebuli tadyti idioti

žádný teroristy ani jiný
euronesmysly kam až
sme to klesli

jo vole kam až sme to
klesli poklesli a proč
z duvodu spatne
nastaveny mysli? proč
chtít aby jiní jinak
zničení odprejskli? proč
chtít abychom se
strachem třásli a pod
vlivem formace jež kope
za dezinformace v hlavě
si zhasli?

třásli sme se stěsím na
náměstí a pak šanci
propásli v devadesátých
letech s divokým
kapitálem se pásli kousli
se a uvázli na mrtvým
bodě komu je dnes a co
vůbec

po svobodě?

a ano je to o člověku ale
i o věku ne o jeho věku
ale o věku jakože o době
o dnešní době a její
podobě že někteří spácej
dluhy a splatěj je až ve
svým vlastním hrobě že
čelí porobě a dostávaj po
hubě a ačkoliv se mohli
snažit sebevíc nevyjdou
z měsíce na měsíc

ručičky makaj ručičky se
točí doufám že se i
tenhle list kdy jedni
něco hájí a jiný to maj
naopak v hájí jednou
provždy otočí....

ZLODĚJ VOLÁ OKRADL MĚ ZLODĚJ NECHTE MĚ BEJT ANEB NETANJAHU NA TAHU

vystoupat na posvátnou horu a pak o tom číst mít svůj talmud i tóru nosit kippu a zapalovat menoru být křivě obviněn z šíření moru a zažít diasporu v dějinách dostávat se do sporů a pak dostat se do spárů diktátorů... být jinýho rasovýho druhu chodit pouze ve vlastním pruhu - s ostatníma sladěn do pruhu s hvězdou na klopě po kupě v řadě čekat a pak být na řadě jako žid a přesto žít...přežít všechny ty noční můry i komory mít naději shůry i po válce... být vzhůru... a mluvit o hrůzách minulosti o zlosti že ublíženo bylo dosti a komu? - nám a proto vracíme se domů...

a to tam kam vraceli se už jiní před námi když utíkali před pogromy snili o konci utrpení jehož bylo spoustu nejen za holokaustu...

Ovšem

ačkoliv se možná tak nezdá nad pouští i Davidova hvězda neodpouští ... způsobuje příkoří těm co v ní nevěří aby rovnost zde platila...

nedopouští

proč

proč jsou v zemi izraele implicitní politikou menšiny a jiný náboženský skupiny permanentně posílány do prdele? proč je zde taktikou vytvářet i uměle vlastní nepřátele - proč tu vládně rasismus naruby?! proč je třeba eliminovat i sekulárně smýšlející araby?! proč mít nepsaný výsady zakládat osady a vlastnovat domy sady i zahrady a mít dvoji pojetí svobody araby a zidy škatulkovat do kategorie první a druhy tridy?! a pak jenom vedet jak pouzivat metody pána a raba a aplikovat je na Araba aby skrze vize čistoty fungovala efektivně exkluze jiný etnicity...

a pak stavět ploty a říkat že ve jménu židovského národa je za každou cenu třeba chránit hlavně Žida že pouze jednu stranu má mince že musíš nenávidět palestince že není šance na změnu že pokud nechceš klást věnce na hroby svých dcer a synů... musíš být neustále na pozoru a z vrchu z povrchu zemského postupně vymazávat celou nenáviděnou Palestinu

až z toho mrazí co děje se v pásmu gazy! kde válku vedou tím že třeba utahují třeba kohoutky

s pitnou vodou kde v útrokách svých domovin lidi trpí na podvýživu v důsledku nedostatku potravin kde lidi netrpí na podvýživu protože kvůli mírovému procesu už prostě nejsou naživu po těžkym stresu životním otřesu...bolestech od popálenin...

- tam kde ony dřívější návraty vyvolávaly střety i kolize a krize a kde figurovaly atentáty i ostnaty draty a útoky na vlaky

- tam kde nedocházelo k zvěrstvum na obyvatelstvu pouze ze strany tech co stavěli mesity a minarety ale právě i těch co za zvuků kadish žalozpevů vyhazovali do povětří třeba i čáti lodních přístavů
- tam je i dnes úplně na hlavu postaven ideový cíl a to že aby národ přežil je třeba pouze židovské krve do žil státu!

a když rozjedeš tohleto klení označen budiž za antisemitu protože největší zbrani je tu... nalepkování kritiky izraele jako popírání historickyho židovskyho utrpení... coz akorát tak otvira dveře tomu...že se nikdy nic nezmění...že

liberalne-demokratický
pilire zstanou i nadále
pouze na papire a ty dal
budeš moct dál v klidu
vyhazovat nekoho jinýho
jen tak z domu... protože
přece vrána k vráně sedá
a ty nemůžeš mít Araba
za svýho suseda jo to se
dá to je přece ta pravá
svoboda
zprava!

všichni jsou teroristi! tím
si budme jistí... zjištění
že nejlepší politikou... je
politika... čištění...

tento slam není o tom že
alláh stoupá na miskách
vah zatímco jehova
klesá...a že namísto
davidovi hvězdy pouze
půlměsíc by měl zde
patřit na nebesa...
tento slam je o tom že at'
si muslim ateista nebo
žid ani o píd'...! by se
neměl pohnout jazýček
na miskách vah a to ani
proto
že tu bylo nejedno
židovský ghetto a
konečná otázka
že urpení předků není
přece poukázka k tomu
způsobovat nyní někomu
jinýmu pohromu a
používat k tomu státní
páku útlaku

že je naopak v pořádku
modlit se ale ne se
mydlit že je třeba jeden
sekulární stát a to pro
oba že se jeden druhýmu
jakožto člověk člověku
vždycky podobá že
nezáleží na tom že
oba

dva
jsme
nábožensky jiný
protože sme
vlastně stejný

přestože já jsem jude a ty
z palestiny...